

Møte onsdag den 2. februar 2011 kl. 10

President: Dag Terje Andersen

Dagsorden (nr. 47):

1. Muntlig spørretime
2. Ordinær spørretime
3. Referat

Presidenten: Fra Fremskrittspartiets stortingsgruppe foreligger søknad om sykepermisjon for representanten Mette *Hanekamhaug* fra og med 2. februar og inntil videre.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknaden behandles straks og innvilges.
2. Vararepresentanten, Jon Georg *Dale*, innkalles for å møte i permisjonstiden.

Presidenten: Jon Georg Dale er til stede og vil ta sete. Representanten Bård Hoksrud vil framsette et representantforslag.

Bård Hoksrud (FrP) [10:01:15]: På vegne av representantene Jan-Henrik Fredriksen, Ingebjørg Godskesen, Arne Sortevik, Åge Starheim, Gjermund Hagesæter og meg selv har jeg gleden av å sette fram forslag om snart å sette i gang arbeid med heving av ubåten U-864 og fjerning av kvikksølvlasten på 67 tonn.

Presidenten: Forslaget vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Sak nr. 1 [10:01:46]

Muntlig spørretime

Presidenten: Stortinget mottok mandag meddelelse fra Statsministerens kontor om at statsrådene Magnhild Meltveit Kleppa, Rigmor Aasrud og Hanne Inger Bjurstrøm vil møte til muntlig spørretime.

De annonserte regjeringsmedlemmene er til stede, og vi er klare til å starte den muntlige spørretimen.

De representanter som i tillegg til de forhåndspåmeldte ønsker å stille hovedspørsmål, bes om å reise seg. Presidenten oppfatter at ingen har reist seg i den anledning.

Vi starter da med første hovedspørsmål, fra representanten Bård Hoksrud.

Bård Hoksrud (FrP) [10:02:32]: Spørsmålet mitt går til samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa.

I 1970 var vi Nordens beste på trafikkisikkerhet. I 1995 føk Sverige forbi oss, og etter det har Sverige bare fortsatt å fyke langt forbi. Nå er veiene i Sverige faktisk 40 pst. mer trafikkisikre enn veiene i Norge.

I 2010 mistet 210 personer livet i trafikken, det vil si passasjerkapasiteten i over halvannet fly av typen Boeing 737. Hvis så mange mennesker hadde omkommet i luft-

farten, ville dette aldri blitt akseptert. Men dessverre er det tydeligvis andre kriterier som gjelder på veinettet i Norge. Der setter man ned kommisjoner og lager rapporter, men legger rapporten i skuffen når den er ferdig. I Sverige har man allerede bygd over 2 000 km med motorvei og 2 000 km midtdele, mens man i Norge har bygd ca. 350 km motorvei og omtrent det samme når det gjelder midtdele.

Det hjelper ikke å skylde på at vi tidligere har bygd så smale veier at det har gjort at det er vanskelig å få på plass midtdele, så lenge 210 mennesker dør. Det er 210 skjebner. Det er 210 barn, mødre og fedre som omkommer tragisk. Og er det ikke da tid for handling og ikke prat? Hvorfor vil ikke statsråden være med på å øke bevilgningene til midtdele og motorveier når vi sitter med dokumentasjon som klart og tydelig viser at fysisk atskilling av kjørebane reduserer front-mot-front-ulykkene, og dermed en mengde dødsulykker, med 70–80 pst?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:04:37]: 210 trafikkdrepte i 2010 er 210 for mange. Det er grunn til å gleder seg over, trass i alt, at vi må heilt tilbake til 1954 for å finna tilsvarande tal, og det trass i at trafikken er mangedobla.

Så er det tid for handling. Vi er midt inne i ei historisk opprusting av det norske vegnettet. Det er langt ifrå slik at vi brukar tida til prat. Vi byggjer dobbelt så mykje motorveg som det vart gjort før vi overtok regjeringa. Vi har teke mål av oss til å stoppa forfallet på vedlikehald som vi òg veit betyr mykje for vegnettet. Vi veit av ulykkesrapportar at både møteulykker og utforkøyringsulykker, altså tilhøve ved vegane, er viktige. Men det er behov for ei langt breiare tilnærming, og spørsmålet går tilbake til Framstegspartiet. Ja, vi skal byggja veg, men vi må faktisk òg satsa på tilhøve hos føraren, når ulykkesanalysane for 2009 viser at tilhøve ved føraren er medverkande årsak i meir enn halvparten av ulykkene. Vil Framstegspartiet f.eks. vera med på strekningsvis ATK – automatisk trafikkontroll – eit tiltak som no er prøvt ut på tre strekningar, og som viser at når farten blir redusert, blir ulykkesrisikoen redusert? Det er altså slik at viss alle førarar køyrer rusfritt, held farts-grensene og brukar bilbelte, vil vi kunna halvera dagens tal på 210 personar.

Bård Hoksrud (FrP) [10:06:42]: Når det gjelder å bruke bilbelte, er jeg helt enig med statsråden, og det tok jeg med statsministeren i forrige spørretime.

Men jeg opplever en statsråd som blir en ansvarsfraskrivelsesstatsråd. Det hjelper ikke med knapper og glansbilder. Sist uke var transportkomiteen i Vest-Agder og Rogaland. Det mangler 20 mill. kr for å få på plass midtdele i Flekkefjord på en strekning på noen få hundre meter. Statsråden og regjeringen klarer ikke å finne de 20 millionene. Det er knapper og glansbilder. Vi må klare å se lenger. Vi må se hva de gjør i naboland som Sverige. Der er veiene 40 pst. mindre ulykkesrisikoutsatt enn de er i Norge.

En annen ting: Nå skal man bygge ny E39 i Møre og Romsdal, og da er det altså sånn at fordi årsdøgntrafikken er på under 8 000, så skal man ikke engang diskutere om

man skal sette opp midtdelere. Jeg vil utfordre statsråden på følgende: Er det sann at et liv på en vei med under 8 000 ÅDT er mindre viktig enn et liv på en vei hvor det er over 8 000 ÅDT?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:07:46]: Svarret på det siste er nei. Men det er samtidig slik at når vi set inn tiltak, ikkje minst òg ut frå faglege råd, vurderer vi kvar dei passar best.

I Nasjonal transportplan er det vedteke 750 km med ulike midttiltak. Vi er i rute i forhold til det. Av dei er det varsla 250 km med midtdelarar, og så er det varsla andre midttiltak i tillegg – vi byggjer 25 per år.

Så meiner eg at vi bør sjå på kriteria når det gjeld årsdøgntrafikk, om 8 000 er det rette talet. Men eg fråskriv meg ikkje ansvar. Eg sørgjer for, og eg er veldig glad for, at vi har ein nasjonal transportplan som no skal følgjast opp til punkt og prikke. Men Framstegspartiet fokuserer enkelt og tydeleg på midtdelarar og fornekter andre rapportar som viser at vi må ha ei brei tilnærming.

Presidenten: Det blir gitt anledning til fire oppfølgings spørsmål – først fra representanten Jan-Henrik Fredriksen.

Jan-Henrik Fredriksen (FrP) [10:09:06]: Trygg Trafikks svenske søsterorganisasjon uttaler i en pressemelding 7. januar 2008:

«75 procent av dødsfallene hadde sannolikt kunnet undvikas om vägtransportssystemet varit så förlåtande som Nollvisjonen forutsätter.»

Dette er i Sverige.

Når man hører på bortforklaringen fra statsråden og hennes beskyldninger overfor Fremskrittspartiet, og hun selv ikke har svaret på våre utfordringer, minner det meg faktisk om en veldig kjent reklamefilm, hvor mor står og prater og kommer med mange velmenende forklaringer overfor sin sønn og en akvariefisk. Men det var altså slik at Doffen var død.

Sverige har forstått det, vårt naboland er et av verdens mest trafikksikre land, og vi vet at det er over 40 pst. større risiko for å kunne bli drept i Norge enn i Sverige.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:10:15]: Det er altså eit historisk faktum at Sverige 30 år tilbake bygde breiare vegar, og at det difor er lettare for dei å rulla ut midtdelarar. Det er slik at der vi no byggjer midtdelarar, er anten på nye vegar eller så må vi faktisk i tillegg utvida vegen. Trygg Trafikk gjer ein utmerkt innsats. Dei er med i den gruppa som har førebudd ein handlingsplan for Samferdselsdepartementet som består av 152 tiltak, der tre av dei viktigaste nettopp er tiltak i forhold til fart, rus og beltebruk. Eg vil seia at det for meg er ei svær politisk belastning ikkje å ta omsyn nettopp til dei råda og dei tiltaka som der er føreslåtte, m.a. strekningsvis automatisk trafikk kontroll, som funkjar.

Presidenten: Jan Tore Sanner – til oppfølgings spørsmål.

Jan Tore Sanner (H) [10:11:25]: Det er et alvorlig tema vi nå drøfter, trafikksikkerhet, trafikkdød. Jeg tror ikke det imponerer veldig mange at statsråden går til angrep på opposisjonen i denne saken. Jeg tror at folk er langt mer interessert i å høre hva regjeringen gjør.

Statsråden viste til at man må helt tilbake til 1954 for å finne et like lavt antall trafikkdøde. Sannheten er at det var under Bondevik II-regjeringen at man fikk antall trafikkdøde kraftig ned, og så har det holdt seg omtrent på det nivået. Men det er langt fra godt nok. Vi er nødt til å iverksette nye tiltak.

Statsråden trøster seg med Nasjonal transportplan. Men sannheten er at regjeringen ligger 500 mill. kr under Nasjonal transportplan når det gjelder tiltak for trafikksikkerhet. Da er mitt enkle spørsmål til statsråden, når hun sier at hun er opptatt av trafikksikkerhet: Hvorfor har regjeringen trappet ned bevilgningene til trafikksikkerhet i forhold til Nasjonal transportplan?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:12:33]: Når det gjeld Nasjonal transportplan, har vi varsla ei opptrapping. Det held vi. Vi skal opp når det gjeld rammer. Detaljane er nemnde i budsjettet for 2011.

Så er det spørsmål om dei tiltaka som står akkurat på posten trafikktryggleik, er isolerte, eller om det er dei totale grepa vi no gjer på vegsektoren, som har betydning for trafikktryggleiken. Ta rassikring t.d., som har ein formidabel auke – 1 mrd. kr per år. Det er heilt openbert at det har stor betydning for trafikktryggleiken. Eg trøstar meg ikkje med noko. Eg er oppteken av at vi skal ha ein intensiv innsats for trafikktryggleik. 210 er 210 for mange, men vi må ha ei brei tilnærming. Vi kan aldri fråskrive oss eit ansvar for veg og køyretøy, eller at i over halvparten av dei alvorlege ulykkene er føraren medverkande årsak.

Presidenten: Knut Arild Hareide – til oppfølgings spørsmål.

Knut Arild Hareide (KrF) [10:13:47]: I går kveld kunne me sjå på NRK at 67 personar mellom 15 og 25 år har omkome i trafikken i Oslo og i Akershus dei siste ti åra. Det som er spesielt, er nettopp denne gruppa med unge, og ikkje minst unge menn. Det kom òg ei OECD-undersøking i 2010 som var relativt knusande for Noreg. Ingen andre stader er trafikkdøden større blant 18-, 19-, og 20-åringar enn i Noreg. Det er eit stort problem. Relativt sett er jo Noreg faktisk langt framme når det gjeld trafikktryggleik. Men det er veldig mykje som tyder på at me har ei spesiell utfordring blant dei yngste, og da tenkjer eg på ungdom mellom 18–20 og 18–25 år.

Kva for tiltak tenkjer statsråden for denne gruppa?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:14:50]: Eg deler Hareide si uro for den prosentvise fordelinga av dei trafikkdrepane – 210 er 210 for mykje, men det er klart at det er heilt spesielt urovekkjande at delen av unge drepane er så stor. Difor har vi òg ein eigen handlingsplan som fokuserer nettopp på tiltak overfor ungdom. Det er tre forskjellige kategoriar. Det eine er sjølve trafikkopplæringa.

Det andre er ulike haldningskampanjar. Der er ungdomen sjølv sterkt inne, seier frå og godtek ikkje høg fart, for fart er eit eige tema der. Det tredje er nettopp tiltak i høve til førarkortet, altså skjerpa prikkbelastning. Du skal mista førarkortet dersom du overskrir fartsgrensene og har førarkort på prøve.

Presidenten: Borghild Tenden – til oppfølgingsspørsmål.

Borghild Tenden (V) [10:16:04]: For Venstre vil trafikksikkerhet alltid ha førsteprioritet. Derfor har vi vært en pådriver for fysiske midtdelere – i Bondevik II – vi har vært en pådriver for uavhengig veitilsyn, og i alle våre alternative budsjetter har vi satset tungt på jernbane og kollektivtrafikk, nettopp fordi trafikktrykningen har stor betydning for trafikksikkerheten.

I etterkant av en fagrappport som ble overlevert i går, og som samferdselsministeren helt sikkert kjenner til, merket jeg meg at samferdselsministeren sa at en i den kommende NTP ville foreslå tøffere prioriteringer. Da er mitt spørsmål til statsråden: Betyr det at statsråden vil støtte Venstre i etableringen av høyverdige kollektivtilbud i de største byene, som f.eks. bybaner, som definitivt kan gjøre noe med både trafikktrykningen og trafikksikkerheten?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:17:03]: Vi fekk i går overlevert fase 1 i arbeidet med ny Nasjonal transportplan, som skal munna ut i ei stortingsmelding i 2013. Vi skal no ha møte med alle fylkeskommunane i løpet av februar–mars. Eg har sjølv varsla at kollektivsatsing i byområda våre må lyftast sterkare fram. I det ligg òg at staten for å få det til må stilla med sterkare økonomisk medverknad. Så er det enno ei stund fram til dei konkrete tiltaka. Det må vi få koma tilbake til. Vi veit at vi har ei belønningsordning. Vi kjøper lokale tog i Oslo, og vi veit at det er planar om ei bybane fleire plassar. Det vil heilt klart òg bidra i høve til trafikktryggleik og miljø.

Presidenten: Vi går til neste hovedspørsmål.

Sylvi Graham (H) [10:18:20]: Jeg vil stille mitt hovedspørsmål til arbeidsministeren.

Siden 2006 har vi hatt en felles arbeids- og velferdsetat, Nav, som skal følge opp sykmeldte og sørge for at mennesker får rask og riktig behandling, slik at vi skal få flere fra trygd til arbeid. Siden 2006 har også antall mennesker som ikke kommer tilbake til arbeid, økt. Tendensen fra 2010–2011 er at det særlig er langtidssykmeldte som havner på trygd. Dette var nettopp noe av det Nav og partene i arbeidslivet skulle forhindre gjennom IA-samarbeidet.

Riksrevisjonen har nå for andre året på rad ikke villet godkjenne regnskapet til Nav. Med tanke på at etaten disponerer rundt regnet en tredel av vårt samlede statsbudsjett, er dette noe nær en skandale. Men enda mer alvorlig er det kanskje at rapporten som kom nå i januar, viser at Navs innsats overfor langtidssykmeldte også sterkt kritiseres av Riksrevisjonen – på et av etatens aller viktigste områder mener altså Riksrevisjonen at en av våre viktigste

ste samfunnsinstitusjoner svikter brukerne. Riksrevisjonens rapport for 2009 viser at kun så få som en tredel av de langtidssykmeldte får dialogmøte 2. Legene deltar i for liten grad i dialogmøtene, og kun 10 pst. får en aktivitetsplan innen tolv uker. Dette er alvorlig, fordi det først og fremst er mange skjebner, mennesker som på den måten får veien tilbake til arbeidslivet forlenget, eller til og med avbrutt. Jeg regner med at statsråden vil gjøre noe for at vi ikke om et år igjen skal stå her med underkjent regnskap og slakt av etatens viktigste arbeid. Jeg spør derfor: Hva er statsrådens konkrete tallfestede mål for Nav? Og hvor mange av de langtidssykmeldte skal følges opp i 2011?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:20:31]: Det er riktig at vi har mottatt denne rapporten fra Riksrevisjonen, og jeg tar den veldig alvorlig.

Så er det viktig å understreke at de tallene Riksrevisjonen opererer med, er fra juni 2009 til august 2010. I den perioden har altså partene i arbeidslivet inngått en ny IA-avtale hvor vi nettopp er opptatt av de problemstillingene som representanten tar opp, særlig knyttet til hvordan man foretar en tidlig oppfølging av de sykmeldte, fordi man vet at desto tidligere man kommer inn, desto større sannsynlighet er det for at man egentlig ikke trenger dialogmøte 2, og ikke får et langtidssykefravær som videre kan føre over til uførhet.

Det man har lagt til grunn i IA-avtalen, og som jeg også legger til grunn i det dokumentet som jeg snarlig skal legge fram for Stortinget, er at man skal flytte dialogmøte 1 fram til åtte uker og på den måten komme i gang tidligere. Det andre som man har vært veldig opptatt av, og som riksrevisoren er opptatt av, er samarbeidet mellom Nav, lege og arbeidsgiver. Jeg har nå utstrakt kontakt med Legeforeningen og legene nettopp for hele tiden å jobbe for å forbedre det samarbeidet. Noe av det som ligger i IA-avtalen, er også hvordan legene skal trekkes bedre inn, opplæring av legene – i det hele tatt slik at legene blir bedre på sykefraværarbeidet. Vi er inne i en veldig god stim i det arbeidet. Sykefraværet går også veldig ned. Det er i seg selv en god ting i forhold til dette, for når sykefraværet går ned, vil vi også på sikt se mindre overgang til uførhet. Det vet man f.eks. fra Sverige. Der man har fått ned sykefraværet, får man også ned uførheten på sikt.

Når det gjelder måltall med hensyn til hvor mange dialogmøter Nav skal ha, er dette hele tiden knyttet til en vurdering av hva som er hensiktsmessig. Det er en del dialogmøter man ikke har, fordi det har å gjøre med pasienter der det overhodet ikke er hensiktsmessig. Ligger du inne for en kreftoperasjon, er det ikke noe poeng i å ha et dialogmøte. Men jeg er oppatt av problemstillingen. Jeg følger den opp hele tiden i forhold til etaten.

Sylvi Graham (H) [10:22:42]: Vi er klar over, som statsråden sier, at etter 2009 har vi fått en ny IA-avtale, men det er også et faktum at det ennå ikke er slik at alle de tiltakene man har blitt enige om, er igangsatt og kan ha fått virkning. I 2010 var det en stor overgang av mennesker til arbeidsavklaringspenger. Regjeringen budsjetterer med nullutvikling i sykefraværet og økning i arbeidsavkla-

ringspenger i 2011. Betyr det at statsråden ikke tror på egen politikk, eller betyr det at hun mener at dialogmøtene ikke fungerer etter hensikten?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:23:20]: Jeg mener absolutt at dialogmøtene fungerer etter hensikten, men vi skal være klar over at det er vanskelige ting man holder på med. Det er folk som er syke. Vi er avhengige av et godt samarbeid mellom arbeidsgiverne, legene, arbeidstakerne, ikke minst, og Nav. Det første og viktigste er egentlig trekanten arbeidsgiver–arbeidstaker–lege. Nav kommer egentlig ikke inn før på et noe senere tidspunkt. Noe av det viktigste vi også holder på med, er å få en god aktivitetsplan for den sykmeldte på et tidligst mulig tidspunkt, sånn at man raskest mulig kan få vedkommende over i arbeid. Der vil jeg nevne gradert sykmelding som noe av det viktigste. Det ser vi øker. Gradert sykmelding gjør at man ikke mister fotfestet i jobben – også et av de viktigste poengene for å få ned sykefraværet.

Det er riktig at ikke alt er på plass, men det har vi også sagt. Vi skal bl.a. ha lovendringer – og dem kommer jeg til Stortinget med i løpet av våren – sanksjonssystemer overfor legene, sanksjonssystemer overfor arbeidsgiver og arbeidstaker for nettopp å skjerpe dette systemet sånn at det fungerer bedre.

Presidenten: Det blir fire oppfølgingsspørsmål – først Torbjørn Røe Isaksen.

Torbjørn Røe Isaksen (H) [10:24:37]: Det er godt å høre at statsråden mener man er inne i en «god stim». Jeg må innrømme at jeg ikke har hørt det uttrykket før, og jeg er litt usikker på om det henvises til fiskestim eller en forforskning av det engelske «steam», som kommer fra tog eller noe sånt. Men jeg regner med at det betyr at man er på vei fremover på en eller annen måte. Men det var ikke det spørsmålet dreide seg om. Dette har statsråden i og for seg sagt fra denne talerstolen helt siden hun tiltrådte, og forgjengeren hennes sa det, og forgjengeren før der igjen sa det. Spørsmålet var: Hva er statsrådens konkrete mål for 2011 – ikke hvorvidt man er inne i en god stim, ikke en evaluering av hvorvidt utviklingen går greit eller litt fremover? Har statsråden konkrete måltall for 2011, bl.a. på dialogmøter, på oppfølging av langtidssykmeldte, som hun har lyst til å dele med Stortinget?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:25:34]: Det jeg mener med god stim, for å forklare det, hvis det var et uparlamentarisk og uklart uttrykk, er at vi er i ferd med å få sykefraværet drastisk ned. Det har faktisk blitt redusert – fra 2002 og 20 pst. – og vi har klart målsettingen på 10 pst. Det er krevende, og vi må fortsette å jobbe med det for å klare å holde det og også få det nedover.

Så har vi dialogmøtene, som det er viktig at Nav er inne i. Jeg er enig i at Nav de foregående årene ikke fullt ut har klart å komme på det nivået man bør ha. Det konkrete måltallet skal jeg eventuelt komme tilbake til senere. Det jeg er opptatt av nå, er at dette ikke er ett tall. Dette må gjøres på bakgrunn av behov. Jeg kan godt si at det er så

og så mange – og det er målet – men det vil også variere veldig i forhold til hvem man har med å gjøre og om man lykkes i å komme inn tidlig, for desto tidligere man kommer inn, desto mindre behov er det for dialogmøte 2. Men jeg kan gi representanten rett i at vi har en utfordring når det gjelder å få Nav til å være gode inn i dialogmøte 2 (presidenten klubber), som vi har i forhold til arbeidsgiver, arbeidstaker og lege.

Presidenten: Presidenten må få lov til å minne statsråden om at de tidsfrister som gjelder for taletid, uansett skal overholdes.

Robert Eriksson – til oppfølgingsspørsmål.

Robert Eriksson (FrP) [10:27:00]: Jeg registrerer at statsråden sier at det er en dramatisk nedgang i sykefraværet, men det er alt etter hvordan man bruker statistikken, for det er en forholdsvis stor økning hvis man tar utgangspunkt i 2004 og frem til i dag. Men la nå det ligge, og la oss ikke diskutere statistikken sånn sett.

Vi registrerer at regjeringen i budsjettet har sagt at man skal ha en nullvekst i sykefraværet, og faktisk budsjetterer med en nedgang. Samtidig har IA-avtalen vært viktig. Man har kommet med en rekke tiltak, der dialogmøte og ikke minst gradert sykmelding har vært et av de viktigste tiltakene. Da vi behandlet tiltaksplanen på grunn av krisen i Nav våren 2009, bevilget Stortinget ekstra midler for at departementet skulle følge opp dette. Så viser Riksrevisjonens rapport at departementet ikke har fulgt opp på disse områdene, og statsråden er meg bekjent den øverste ansvarlige i departementet. Når vil statsråden begynne å følge opp de tiltakene hun selv har lagt frem for Stortinget, og som Stortinget har bedt henne følge opp?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:28:05]: Det er altså ikke riktig at vi ikke har en god utvikling også når det gjelder dialogmøter. Jeg gjentar at de tallene som Riksrevisjonen viser til, går fra 2009 til august 2010. Hvis man bl.a. ser på kontakten med arbeidsgiversiden, er det nå en veldig positiv utvikling. Arbeidsgivere opplever at de får god støtte av Nav når det gjelder oppfølging av sykmelding. Det er en konsekvens av det gode IA-arbeidet vi driver, og det må man ikke underslå. Det er nettopp det trekantsamarbeidet som er viktig. Så skal jeg komme tilbake til Stortinget med klare måltall knyttet til hvor mange dialogmøter man skal ha. Jeg synes det er veldig viktig at man ikke underslår at man nå faktisk lykkes med å få ned sykefraværet i Norge, selv om man godt kan ta utgangspunkt i det høyeste punktet og si at da er man ikke langt nede, men etter planen har vi lyktes veldig godt.

Presidenten: Kjell Ingolf Ropstad – til oppfølgingsspørsmål.

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [10:29:11]: Først må eg seie at det er gledeleg å ha statsråden tilbake frå sjukefraværet. Det hadde vore freistande å spørje om hennar sjef, Jens Stoltenberg, har følgd opp med dialogmøte og gjen-

nomført gode samtaler. Resultatet er i alle fall at ho er frisk og tilbake – og det er me glade for.

Mens statsråden har vore sjuk, og i den siste tida, har det vore stort opprør og mykje bråk rundt Nav. Eg skal for så vidt ikkje bruke spørsmålet til det, for det skal statsråden få lov til å svare på i ein interpellasjon seinare. Men hovudutfordringa er at me alle er einige om at tidleg innsats og tett oppfølging er nøkkelen. Når Nav ikkje har dei ressursane som trengst for å gjennomføre det, blir det òg eit dårlegare resultat i den andre enden – fleire som er lenger sjukemelde, og fleire som endar som uføre.

Riksrevisjonen sin rapport viser at det er klare fylkesvise forskjellar, der det er alt frå under 20 pst. til over 60 pst. gjennomførte dialogmøte. Det seier meg at det verkar som om etaten har dårleg styring.

Så mitt spørsmål er: Vil statsråden gå sterkare inn og gi klarare føring til Nav?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:30:17]: Aller først til dette med at det er en organisasjon som tappes. Nav fikk 1 mrd. kr i bevilgningsøkning fra 2009 til 2010, og det er videreført i 2011 – bare så vi er enige om at Nav ikke er en organisasjon som på en måte sulteføres økonomisk.

Så er det riktig, som det også vises til, at det er store variasjoner, og det skal vi gå inn og se på. Men jeg er veldig opptatt av at den jobben vi nå gjør, må gjøres i sammenheng med det generelle IA-arbeidet vi driver med. Vi er altså inne i et godt arbeid med partene i arbeidslivet, det jobbes veldig, veldig godt og nært på bedriftene, og vi ser resultater. Så kan jeg forsikre om at jeg også tar alvorlig at vi må følge opp hvordan Nav følger opp særlig dialogmøte 2, for nettopp å kunne bygge opp under de gode resultatene.

Presidenten: Trine Skei Grande – til oppfølgings-spørsmål.

Trine Skei Grande (V) [10:31:18]: I min familie var begrepet «god stim» brukt når mor syntes at familien hadde god nok fart på vei inn til hytta, da var vi i «god stim». Den rapporten som ble lagt fram, viser ikke akkurat at det er «god stim». Det er ganske nedslående det Riksrevisjonen sier. Ubalansen i hele systemet vårt handler om at vi har leger og pasienter som bestemmer, og stat og arbeidsgivere som betaler. Det er ikke noe avhengighetsforhold mellom dem. Det virker som om statsråden er enig med oss i Venstre om at utgiftene faktisk må ned, og at vi må ta grep for det.

I morgen er det årsdag for statsrådets ekspertutvalg, som ble nedsatt for å komme med gode ideer. Veldig lite av det har blitt fulgt opp. Ingenting av det som kan være litt konfliktfylt å gå inn i, har i hvert fall blitt fulgt opp. Men nå har statsråden hatt ett år på seg til å tenke igjennom ekspertutvalgets forslag. Tør statsråden å gå inn og ta noen av de store grepene, som f.eks. normering av sykelønnen?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:32:24]: Det er riktig at vi fikk dette ekspertutvalget på sykelønn for ett

år siden. Vi har jo fulgt opp det aller meste. Men vi har en prosess på å følge det opp, og jeg vil komme tilbake til Stortinget i løpet av våren bl.a. med lovendringer knyttet til den nye IA-avtalen, og knyttet til klare anbefalinger fra ekspertutvalget, hvor særlig dette med gradert sykmelding er en viktig ting – der vi allerede nå ser at det virker.

Når det gjelder normering, har vi for så vidt fra regjeringens side vært helt entydige på at en ren normering isolert sett ikke virker. Vi er opptatt av at legene skal ha en god opplæring for å sikre best mulig og mest mulig lik behandling av sykmeldte når det gjelder sykmeldingsperioden. Det arbeidet er vi i gang med, og det arbeidet vil bli intensivert. Det er satt av midler for at vi nettopp skal ha en slik opplæring av legene. Jeg har en veldig bred kommunikasjon med legene nettopp på det.

Presidenten: Da går vi til neste hovedspørsmål.

Knut Arild Hareide (KrF) [10:33:38]: Eg vil stille mitt spørsmål til arbeidsministeren.

Talet på fattige barn i Noreg har auka med 50 000 dei siste fem åra, og 100 000 barn lever no under fattigdomsgrensa, ifølgje Fafo. Det står 4 000 personar i kø for å få rusbehandling, mens regjeringa samtidig legg ned behandlingssjansar hos Frelsesarmeen og andre frivillige organisasjonar. Det står over 277 000 personar i helsekø – ein auke på 14 000 personar berre det siste året. Talet på bustadlause har auka dei siste åra. Køen innan psykiatri har auka dei siste åra. Og talet på funksjonshemma utan jobb har dessverre også auka dei siste åra. Oppsummert kan me seie at svært mange av oss har fått det mykje betre, men den delen som fell utanfor, aukar òg. Mens regjeringa somlar med å innføre viktige tiltak, blir det endå fleire fattige i landet vårt.

Det er svært alvorleg at det er stadig fleire barn som veks opp utan å ha same moglegheiter som andre barn. Det er barn som ikkje kan gå i bursdag fordi dei ikkje har råd til gåve, eller som ikkje kan delta på skidag fordi dei ikkje har ski.

Fattigdom er jobb nr. 1, Arbeidarpartiet skal bli tydelegare i kampen mot fattigdom og halde fast ved målet om å utrydde fattigdommen i Noreg, sa Helga Pedersen til Dagsavisen i 2008.

Kristeleg Folkeparti har teke til orde for ein nasjonal dugnad mot fattigdom. Me har foreslått elleve konkrete og målretta tiltak. Det er statleg minstenorm, det er fleire arbeidsmarknadstiltak, det er stans i anbudsutsetjinga når det gjeld rusmisbrukarar og eldre, og det er auka eingangsstønad til unge mødrer.

Mitt spørsmål til statsråden er: Vil Arbeidarpartiet og regjeringa bli med på denne dugnaden, eller opplever dei at me er inne i ein god stim når det gjeld å kjempe mot fattigdommen i Noreg?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:35:45]: Jeg skjønner at «stim» på en måte blir min nye stol nå, for å si det på den måten.

Jeg har bare lyst til å si med en gang at denne regjeringen faktisk bruker langt mer penger på det man kan defi-

nerer som fattigdomstiltak, enn det den tidligere regjeringen gjorde, som også partiet til representanten var med i. Men jeg synes ikke det er så interessant å sitte og diskutere hvor mye penger man har brukt, her og nå. Vi kan også diskutere tallene og hvordan man beregner fattigdom, men representanten har rett i at det er for mange barn som ikke har det slik som vi ønsker at alle barn skal ha det. Regjeringen driver en aktiv politikk i forhold til dette. Vi er veldig opptatt av å ikke snakke om fattigdom som fattigdom, men å gå løs på hva som er roten til at folk havner der. Da vet vi – hvis vi går inn og ser på dette – at det er mangel på arbeid, det er i mange tilfeller innvandrer miljøer hvor man ser at dette går i arv, det er rus, og det er psykiatri. Da er det de tre postene vi må angripe. Og hovedinnsatsen for regjeringen er altså å få folk i arbeid eller kvalifisering. Da har vi kvalifiseringsprogrammet, som virker – det har en utrolig høy grad av folk som kommer tilbake til arbeid og utdanning. Vi har satset på rusomsorg og psykiatri i årets budsjett. Og – det kanskje aller viktigste – vi er opptatt av å gjøre noe med frafallet i videregående skole, for vi vet at det at folk faller fra i videregående skole, er én av årsakene til at man også reproducerer fattigdommen, det går i arv fordi man faller utenfor.

Knut Arild Hareide (KrF) [10:37:18]: Eg takkar for svaret og er glad for at ein har den holdninga at her må det større innsats til i framtida, for me må vel vere einige om at utviklinga er ikkje god. Eg har lyst til å stille eit spørsmål til statsråden. Ja, arbeid er viktig, men kvifor kuttar ein da i arbeidsmarknadstiltaka, når det er løysing nr. 1 for å kome ut av fattigdomsproblemet? I den tida me har hatt no, har jo arbeidsløysa gått ned, mens fattigdomsproblemet i Noreg har auka.

Så tek statsråden opp òg det som gjeld rusbehandling. Men da er det veldig vanskeleg å forstå at regjeringa, når det står 4 000 i kø for å få eit rusbehandlingstilbod, samtidig legg ned dei institusjonane som gir eit tilbod når det gjeld dette. Me har jo opplevd no at på grunn av anbudsrundane er det mange frivillige institusjonar som har måtta leggje ned, på grunn av regjeringas politikk. Vil statsråden gjere noko med det?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:38:22]: For å ta utgangspunkt i det saksområdet som jeg er ansvarlig for, og som representanten også var opptatt av, knyttet til arbeidsmarkedstiltak, må vi ha et litt edruelig forhold til den debatten. Denne regjeringen har altså mer eller mindre fordoblet antall arbeidsmarkedstiltak siden 2005 – vær klar over det – og det har vært en nesten tilsvarende økning når det gjelder bevilgninger til den type tiltak. Det vi har gjort for 2011, er å gjøre en liten nedjustering, 3 800 plasser, knyttet til at man hadde en forutsatt nedgang i ledigheten. Vi hadde et høyt nivå i 2010 knyttet til finanskrisen. Så ser man at man er over den kneiken, og så har man et slikt kutt. Det man også skal vite, er at man, når vi gjør opp regnskapet for plasser for 2010, fikk 18 000 flere plasser ut av de pengene man hadde, enn det man hadde forutsatt. Det jeg prøver å si, er at vi kan ikke ha hele debatten om arbeid i Norge knyttet til at man har redusert arbeidsmar-

kedstiltakene med 3 800 plasser. Vi får se til slutt hvordan realiteten er.

Presidenten: Det blir oppfølgingsspørsmål – først Kjell Ingolf Ropstad.

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [10:39:37]: No trur eg eg må puste ut, for eg kjende eg blei engasjert. Eg trur ikkje statsråden er klar over korleis situasjonen er. Ved inngangen til 2011 er det 61 000 menneske med nedsett arbeids-evne som er på tiltak. Gjennomsnittstalet for 2011 i statsbudsjettet er 51 000. Det er 10 000 færre. Når det er snakk om eit gjennomsnitt, betyr det at det i fleire månader må vere under 50 000 plassar. Samtidig som det står 150 000 menneske i kø og ber om å få ein tiltaksplass, kuttar altså regjeringa 10 000 plassar berre frå 61 000 ned til 51 000, og kanskje enda meir i nokre månader. Dersom det er arbeid som er nøkkelen, som me alle er einige om, så må jo det å kunne hjelpe dei menneska inn i arbeid òg vere nøkkelen. Derfor må eg seie at eg blir rett og slett engasjert når eg høyrer statsråden seie at alt er såre vel, og at det blir satsa på arbeidsmarknadstiltak. Vil ikkje statsråden gjere noko i revidert eller hindre at situasjonen er slik?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:40:51]: Jeg har ikke sagt at alt er såre vel. Jeg har bare understreket at denne regjeringen altså bruker bortimot dobbelt så mye penger på disse tiltakene som de tidligere regjeringene har gjort, og det må vi ha med oss i det bildet. Så holder jeg fast ved at det er en nedgang på 3 800 plasser, men som representanten også er klar over, er det noe med fordelingen, altså hvor man tar den nedgangen, om man tar den nedgangen knyttet til dem med moderat bistandsbehov, eller dem som har et større problem på arbeidsmarkedet. Her har man valgt å ta flere av de 3 800 plassene blant dem som ikke har så stort behov for hjelp, fordi man får en større turnover i systemet. Poenget er at dette er jo ikke hvor mange mennesker som faktisk er på tiltak, det er hvor mange plasser man disponerer, og så er det jo mange flere mennesker som over perioden er på det. Jeg vil gjerne være enig med representanten i at det hadde vært nyttig eller kunne vært ønskelig med flere plasser. Dette er et budsjett også for å sikre sysselsettingen i Norge, for å balansere den økonomiske utviklingen, og da er det en riktig vurdering fra regjeringens side å legge seg på dette nivået for 2011.

Presidenten: Vigdis Giltun – til oppfølgingsspørsmål.

Vigdis Giltun (FrP) [10:42:02]: Frivillige organisasjoner som arbeider mot fattigdom og sosial ekskludering, bidrar til å gjøre hverdagen bedre for vanskeligstilte, både gjennom arrangementer, støttetiltak og selvhjelpsaktiviteter. På Navs informasjonsside med søknadsskjema om tilskudd kan man lese følgende:

«Med forslaget til statsbudsjett som ble fremlagt i oktober, vil det være svært begrenset anledning til å gi driftsstøtte til nye organisasjoner eller støtte til nye prosjekter.»

I årets budsjett valgte Fremskrittspartiet derfor å styr-

ke budsjettet med 200 mill. kr på denne posten. Dette ville vært vel anvendte penger, som ville gitt mangedobbelte igjen, og som kunne gitt vekstmuligheter til viktige fattigdomsreducerende tiltak. Hvorfor vil regjeringen hindre at nye organisasjoner skal få mulighet til å få tilskudd, og at nye tiltak skal iverksettes, når nettopp den hjelpen som disse organisasjonene gir, kan hjelpe mange som lever i fattigdom, til et bedre liv?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:43:08]: Denne regjeringen gir store tilskudd til frivillige organisasjoner på det området det er snakk om. Det det vises til her, er at fordi man har langsiktige avtaler, slik at pengene kommer over tid, og fordi det skal være forutsigbarhet for dem det gjelder, er det en begrenset adgang til å åpne for nye. Det betyr ikke at ikke jeg mener at det er viktig også med nye tiltak, men det er en balanse hele tiden når det gjelder hvor mye penger du skal bruke på dette, og hvor mye du skal bruke på annen virksomhet bl.a. i Nav, og vi mener at dette er en riktig balanse. Vi gir allerede i dag store tilskudd til f.eks. Kirkens Bymisjon, og jeg mener at vi har veldig nytte av den jobben som gjøres. Jeg vil gjerne understreke det, at det er et veldig viktig arbeid.

Presidenten: Torbjørn Røe Isaksen – til siste oppfølgings spørsmål.

Torbjørn Røe Isaksen (H) [10:43:57]: Jeg vil tilbake til det som var det opprinnelige spørsmålet, nemlig fattigdom. Jeg er veldig glad for at statsråden understreker at fattigdomsspørsmålet i Norge er stort og komplisert. Det er det. De tunge årsakene dreier seg om innvandring, utenforskap, integrering, manglende plasser i arbeidslivet, for ikke å snakke om rus og psykiatri. Men så er det også noe man kan gjøre med virkningene av fattigdom, og det er kanskje spesielt viktig på barnefattigdom. I Høyre har vi vært opptatt av velferd som virker, og akkurat nå er det en kampanje i gang der man foreslår at man i alle kommuner i Norge skal ha noen enkle ordninger. Man skal gi alle barn mulighet til å låne sportsutstyr, man skal ha enkle, ubyråkratiske ordninger for å kunne få betalt kontingenten til utvalgte frivillige organisasjoner, altså dem man selv ønsker å være med i, og man skal ha kulturkort som gjør at ingen skal bli utestengt fra kulturtilbud utelukkende fordi foreldrene har dårlig økonomi. Det vil selvfølgelig ikke gjøre noe med de grunnleggende årsakene, men det vil kanskje lindre noe av barnefattigdommen. Hvordan kan statsråden bidra til at flere kommuner gjør dette?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:45:10]: Vi har jo allerede, som også representanten sier, statsstøtte til denne typen ordninger i kommunene. Det representanten egentlig ber meg om, er å vurdere hvorvidt man bør utvide disse ordningene, og det er en budsjettsak som jeg vil komme tilbake til. Men jeg er veldig glad for at representanten selv understreker at dette ikke gjør noe med årsakene, for det er noe av det jeg er mest opptatt av. Skal man lykkes med dette, er det foreldrene man må få i arbeid, foreldrene man må få i aktivitet.

Vi har hatt en liten diskusjon i Aftenposten i det siste om hvorvidt uførhet går i arv. At uførhet går i arv, har jeg aldri polemisert mot representanten om, for det er jeg helt enig i. Og alle som har greie på det, sier at noe av det viktigste her er å se mor og far i arbeid. Hvis man ser mor og far på trygd hver eneste dag, er faren for å ende der selv veldig stor. Derfor mener jeg at vi må slutte å snakke om fattigdom generelt, vi må målrette tiltakene våre – gjerne også det som representanten er opptatt av, men vi må være målrettet når det gjelder innvandrere og innvandrerkvinner, rus og psykiatri.

Presidenten: Vi går da til neste hovedspørsmål.

Robert Eriksson (FrP) [10:46:28]: Mitt spørsmål går også til arbeidsministeren.

Frem til 1. januar var det sånn at gifte og samboende pensjonister ble diskriminert ved at de fikk avkortet sin grunnpensjon med 15 pst. Nytt pensjonssystem, som trådte i kraft for litt over en måned siden, viderefører en differensiering basert på sivilstand. Det nye nå er at avkortingen skal skje i garantipensjonsbeholdningen. Det betyr at de med høy inntekt ikke vil være berettiget til garantipensjonsbeholdning, ergo ingen avkorting.

La oss vise dette med følgende eksempel: Kari og Trine startet å jobbe samtidig. De tilhører lavtlønnsgruppen. De har den samme arbeidsplassen, de gjør de samme arbeidsoppgavene, og de går av med pensjon når de er 67 år. La oss si at de blir 81 år. Det betyr da at Trine, som har valgt å tviholde på gubben også i pensjonstilværelsen, får til sammen 158 000 kr mindre i samlet pensjon enn Kari, som ble skilt før hun nådde pensjonsalderen. La oss da si at de ikke tilhører lavtlønnsgruppen, men at de har en inntekt på over 400 000 kr. Da får de ingen avkorting, uavhengig av sivilstand.

Regjeringen har vært opptatt av rettferdig omfordeling, og har gjentatt det argumentet gang på gang i den politiske debatten. Jeg vil derfor utfordre statsråden: På hvilken måte mener statsråden det er rettferdig omfordeling å fjerne avkortingen på bakgrunn av sivilstand for høytlønte, mens man opprettholder full avkorting for lavtlønte?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:48:16]: Når det gjelder reglene om avkorting av pensjon for gifte og samboende, har vi, i tråd med pensjonsforliket, videreført den ordningen man for så vidt allerede har i dag, hvor det er en avkorting for gifte og samboende.

Når det gjelder hvor denne slår inn i forhold til høytlønte og lavtlønte, vil jeg veldig gjerne få lov til å komme tilbake til det i et skriftlig svar til representanten. For akkurat det faktum som legges til grunn her, er jeg nødt til å se nærmere på for å gi et godt og fyllestgjørende svar.

Robert Eriksson (FrP) [10:48:50]: Spørsmålet mitt er ganske enkelt, noe man ikke trenger å gå hjem og tenke veldig nøye på, eller komme tilbake med et skriftlig svar på: Det er om statsråden synes det er en fornuftig og god omfordelingspolitikk å fjerne avkortingen for høytlønte, men opprettholde den for lavtlønte. Det er et prinsipp som

det bør være ganske enkelt å svare på. Hvis statsrådets svar er nei, vil hun da bli med, sammen med Fremskrittspartiet, og endre regelverket, altså fjerne avkortingen for gifte og samboende i sin helhet, så man slipper disse sosiale effektene og den urettferdigheten som det nye pensjonssystemet her inviterer til? Mest sannsynlig, ut fra det svaret statsråden også ga, er dette nok en utilsiktet virkning av det nye pensjonssystemet.

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:49:43]: Bakgrunnen for at man har denne avkortingen, er jo, som også representanten er klar over, at man mener at det er billigere å leve i en toinntektsfamilie enn i en eninntektsfamilie. Når det gjelder akkurat det spørsmålet som representanten stiller – selv om det framstilles som et ja eller nei – så knyttes det noen forutsetninger om opptjening osv. til det. Så for å svare korrekt og riktig, og det er jeg opptatt av å gjøre, vil jeg få lov til å komme tilbake til det i en skriftlig besvarelse.

Presidenten: Da er det anmodet om ett oppfølgings-spørsmål – fra representanten Laila Marie Reiertsen.

Laila Marie Reiertsen (FrP) [10:50:24]: Ein kan vel konstatere at i denne saka er det i alle fall fråvere av «stim», ordet ein bør bruka her, er vel heller ein svikt.

Det var med stor forundring eg las Bergens Tidende førre fredag om at staten framleis skyldar enkjemenn nærmare ein halv milliard kroner etter ein dom i EFTA-domstolen av 2007. Dette er alvorleg og lite tillitskapande. Nokre av desse enkjemennene har allereie gått bort og vil ikkje kunna nyttiggjera seg desse rettmessige pengane direkte, noko som gjer det endå verre. Statssekretær Jan-Erik Støstad lovar utbetaling i år, men dessverre for seint for endå fleire. Dette må då gje både departementet og statsråden ein nokså flau smak i munnen. Ekstra flaut blir det når Framstegspartiet har teke opp dette tidlegare, nærmare bestemt 12. mars i fjor. I svar på skriftleg spørsmål seier statsråden:

«Statens pensjonskasse og KLP har som målsetting å få ferdigbehandlet sakene om etterbetaling før 1. oktober 2010. Departementet vil følge opp framdriften i behandlingen av disse sakene.»

Ein må konstatere at framdrifta framleis er svært fråverande (presidenten klubbar). Kva garantiar vil statsråden no komma med, og når kan desse enkjemennene venta utbetaling av sin rettmessige pensjon ... (presidenten klubbar)?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:51:37]: Det er riktig, som representanten viser til, at det har tatt tid å få gjennomgått disse sakene. Noe av bakgrunnen er at det har tatt tid bare å få lovgivningen på plass. Som det også vises til, har statssekretær Støstad nå sagt til Bergens Tidende at disse sakene skal vi få ferdigbehandlet i løpet av 2011. Det betyr ikke at alle får sine saker ferdigbehandlet 29. desember 2011. Det er satt inn økte ressurser og økt arbeid i forbindelse med dette i Statens pensjonskasse, for å få disse fortløpende ferdig og ut.

Jeg tror også man skal være klar over at man foretar en individuell behandling av hver sak, så det er ikke slik at i det øyeblikket man fikk den avgjørelsen mot seg, så kunne man bare utbetale til alle. Det har imidlertid tatt lang tid, jeg skal være enig i det, men nå har vi altså gitt et klart løfte om når vi skal være ferdig med de sakene.

Presidenten: Vi går videre til siste hovedspørsmål.

Jan Tore Sanner (H) [10:52:43]: Jeg skal tilbake til trafikksikkerheten, og mitt spørsmål går da til Magnhild Meltveit Kleppa. Det skyldes at jeg ikke er fornøyd med de svarene vi fikk i forrige runde. Når det er sagt, så betviler jeg ikke at statsråden blir fortvilet når ungdom drepes i trafikken eller når småbarnsfamilier blir hardt skadd eller drept i møteulykker. Jeg tror at statsråden har et like sterkt engasjement for dette som oss andre. Men samtidig må vi som politikere også markere at noen ting er viktigere enn andre. Og når det gjelder trafikksikkerhet, er det en realitet at regjeringen har trappet ned bevilgningene til trafikksikkerhet i forhold til Nasjonal transportplan.

I forrige spontanspørretime utfordret Høyre statsministeren til å være med på en nasjonal dugnad hvor vi i opposisjonen og regjeringspartiene kunne gå sammen og si at tiltak mot trafikkdøden, tiltak for trafikksikkerhet, er faktisk viktigere enn andre ting. Det er årsaken til at vi av og til inngår brede forlik i Stortinget. Statsministeren avfeide det ved å vise til at man jo kunne stemme på Arbeiderpartiet hvis man var for flere og bedre veier. Vi er også opptatt av at folk skal komme trygt hjem, og da er det ikke tilstrekkelig at man trapper ned bevilgningene til trafikksikkerhet. Da må vi trappe opp tiltakene til trafikksikkerhet.

Mitt spørsmål til statsråden er: Når statsministeren har avvist et bredt forlik i Stortinget om en nasjonal dugnad og en forpliktende handlingsplan, vil statsråden ta initiativ til at det legges frem en forpliktende opptrappingsplan for trafikksikkerhet i Stortinget i løpet av 2011?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:54:48]: Eg er glad for at det er eit tverrpolitisk sterkt engasjement for større trafikksikkerheit.

Så er det mi meining når det gjeld dette spørsmålet om forlik, fyrst: Vi har eit forlik, vi har ein nasjonal transportplan som vi no følgjer opp år for år som inkluderer betre vegar og styrkt vegvedlikehald, som inneheld ei varsling om rassikring – 1 mrd. kr per år – og som i tillegg inneber spesielle målretta tiltak for trafikksikkerheit spesielt.

Lat meg seia at for det fyrste løyver vi langt meir midlar totalt i dag enn tidlegare på vegsektoren – det trur eg Jan Tore Sanner og eg er einige om. Det som ikkje har kome fram så langt, er at vi òg løyver meir til trafikksikkerheit enn dei gjer i Sverige. Og når vi samanliknar oss med andre land, må vi for all del seia at Noreg er eit trafikksikkert land å ferdast i samanlikna med dei aller fleste andre, og vi må ha ei tilnærming som går på veg, på køyretøy og på tiltak overfor føraren.

Når det gjeld Sverige, og årsaka til reduksjonen der, så peikte dei sjølve på to forhold. Det eine er midtdelarar på

vegane. Det andre er ei gigantisk opprydding i forhold til fart. Dei har f.eks. tre gonger så mange automatiske fotoboksar som oss, og dei har tredobla kontrollane dei siste åra.

Jan Tore Sanner (H) [10:56:54]: Jeg oppfattet ikke dette som et svar på mitt spørsmål.

Jeg spurte ikke om Sverige, jeg spurte ikke om andre land. Jeg kan gjerne vise til at den europeiske trafikksikkerhetsorganisasjonen har påpekt at Norge siden 2001 har sakkert akterut når det gjelder dødsulykker. Men det var ikke det som var mitt hovedpoeng. Mitt hovedpoeng er: Hva gjør vi i Norge? Og det statsråden konsekvent gjør, er å vise til Nasjonal transportplan. La meg også gjøre det, da. I Nasjonal transportplan ble det sagt at det skulle brukes 860 mill. kr til trafikksikkerhetstiltak hvert år. I 2010 ble det bevilget 682 mill. kr og i 2011 kun 545 mill. kr. Med andre ord: Det er en nedtrappingsplan. Regjeringen ligger allerede under med ½ mrd. kr i forhold til trafikksikkerhet. Hvis regjeringen mener at trafikksikkerhet er viktigere enn andre ting innenfor samferdselspolitikken, må man også vise det i praktisk handling.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:57:58]: Trafikktryggleik er prioritet nr. 1 for regjeringa når det gjeld samferdsel. Difor er det òg slik at vi viser ikkje trafiktryggleik til eitt kapittel og éin post. Men vi har ei brei tilnærming som går på andre tiltak på veg – som blir førte på andre postar – som går på ulike tiltak når det gjeld køretøy, men òg særleg i høve til føraren. Det har relevans for Noreg å samanlikna seg med andre land. Men eg er heilt einig i at punkt nr. 1 for oss er å forsterka vår eigen innsats kvart år. Det meiner eg vi gjer, og eg meiner at «resultata» så langt – altså at talet på alvorlege ulykker går ned – viser at det nyttar.

Så til forlik: Det kjem nye moglegheiter ved kvart budsjett når det gjeld dette.

Presidenten: Det blir tre oppfølgingsspørsmål – først Trond Helleland.

Trond Helleland (H) [10:59:19]: Jeg har stor respekt for at statsråden sier at trafikksikkerhet er prioritet nr. 1. Det er da det er så skuffende å lese de tallene som kommer ut. Representanten Sanner nevnte antall millioner som var bevilget – at det var en nedtrappingsplan. Statsråden har jo selv sagt, og det står i NTP, at det skal bygges 750 km midtdelere. Så langt, etter to år i perioden, er altså 3 mil med midtdelere bygget. Det betyr – da må jeg bare be om at statsråden bekrefter det jeg sier – at det står igjen 720 km, eller 9 mil – 90 km – per år i transportplanperioden. Kan statsråden bekrefte at det for de åtte resterende årene i transportplanperioden skal bygges minst 9 mil med midtdelere hvert år, eller er dette målet forlatt?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:00:22]: Eg forstår det då slik at Høgre ikkje meiner at ei mangedobling av innsatsen på rassikring, ei gigantisk satsing for å få opp vedlikehaldet på det vegnettet vi har, og bygging av

nye vegar er trafiktryggleik – heller ikkje 1 mrd. kr ekstra til fylkesvegane. For vår del må vi sjå annleis på det.

Så til dei 750 km. Det som er nemnt i Nasjonal transportplan, er 750 km med midttiltak. Det betyr midttiltak. Midttiltaka er då sorterte ut med 250 km med midtdelarar, og så er det ulike andre midttiltak. Det er rumlefelt, det er ulike andre tiltak som gjev skilje. Det eg då kan bekrefte, er at vi er i rute når det gjeld bygging av midtdelarar etter dei måla som er sette i Nasjonal transportplan. Det eg òg kan bekrefte, er at vi stadig ser på moglegheiter her til andre midttiltak i tillegg.

Presidenten: Ingebjørg Godskesen – til oppfølgingsspørsmål.

Ingebjørg Godskesen (FrP) [11:01:37]: Trafikksikkerhet er viktig, og å få midtdelere er som å vinne i lotto. Når motgående kjøretøy skjærer over, er midtdelere ofte det som skiller mellom liv og død. Trafikksikkerheten, ja tryggheten et midtrekkverk gir oss, er gull verd, og det sparer oss for sorg og smerte, store lidelser og tap av menneskeliv.

Vi vet at det er stor reduksjon i trafikulykkene der vi har bygd midtdelere. Det er da uansvarlig av regjeringen å satse så minimalt på midtdelere som den gjør. Det er faktisk uforståelig at slike trafikksikkerhetstiltak ikke blir tatt mer på alvor. De få kilometrene midtrekkverk som regjeringen ønsker å bygge, er så godt som ingenting, og Sverige overgår oss totalt her.

Mitt spørsmål blir da: Hvorfor ønsker ikke regjeringen å bygge flere kilometer med midtrekkverk enn det som gjøres, når betydningen for det norske folk er så stor? Penger har vi. Må det først gå enda flere liv tapt på strekninger som f.eks. avkjørselen til Flekkefjord på E39, der seks personer har mistet livet?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:02:35]: Regjeringa byggjer midtdelarar, regjeringa satsar på sikrere vegar, men har altså ei breiare tilnærming. Det er kort og godt fordi vi ser det som uansvarleg ikkje å ta på alvor òg dei rapportane som viser at eit av dei enklaste tiltaka er det ansvaret den enkelte av oss har som førar – altså fart drep. For eksempel reduserer strekningsvis ATK – automatisk trafikkontroll – i seg sjølv ulykkesrisikoen tre gonger i forhold til om ein ikkje har slik varsling.

Så vil eg seia når det gjeld E18 på Sørlandet, når det gjeld Flekkefjord og andre område der, at det har føregått ein trafikksikkerheitsinspeksjon frå Statens vegvesen, og oppfølging kjem.

Presidenten: Dagrūn Eriksen – til dagens siste oppfølgingsspørsmål.

Dagrūn Eriksen (KrF) [11:03:41]: Det siste statsråden sa litt lavt, er hørt – og det er kjempebra.

Det er gjort mange dybdeanalyser gjennom de siste årene for å finne ut av hva som er årsaken til ulykker. Det gir oss jo kunnskap, kunnskap som gjør at vi kan sette i gang tiltak som virker, og ikke tiltak som vi tror virker.

I Region sør hadde man 259 dødsulykker fra 2005 til 2009. I 28 pst. av tilfellene handler disse dødsulykkene om at man kjørte i ruspåvirket tilstand. I dag har vi hørt statsråden snakke om at det ikke bare handler om veiens tilstand, om midtdeleere – som Kristelig Folkeparti mener er veldig viktig å få på plass – men også om at føreren har ansvar. Da hører jeg bare litt sånn lavmælt at vi liker det ikke. Det jeg ønsker meg, er en statsråd og en regjering som nå tør å stå litt opp og si «don't drink and drive» – kjøre en massiv kampanje som sier at rus og bilkjøring ikke hører sammen, og ikke bare si at man ikke liker det. Vil statsråden ta initiativ til det?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:04:52]: Statsråden har teke initiativ. Vi fekk før jul vedteke i Stortinget ei lovendring som inneber innskjerping i forhold til det å kjøra i ruspåverka tilstand – altså nulltoleranse. Vi hadde eit lovverk frå før når det galdt alkohol. Vi har no fått det på plass og når det gjeld påverknad av andre stoff, og det blir skjerpa spesielt for dei som har førarkort på prøve.

Så er eg einig i at her trengst det både endringar i lovverk, her trengst haldningskampanjar, og her trengst bevisstgjerjing gjennom opplæring – både i skulen og i kjøreooplæringa. Vi jobbar på alle desse felta og er glade for alle vi har med på laget i denne samanhengen, for her trengst eit breitt engasjement. Rus og bilkjøring høyrer ikkje saman.

Presidenten: Dermed er vi ferdig med den muntlige spørretimen, og vi går over til den ordinære spørretime.

Sak nr. 2 [11:06:02]

Ordinær spørretime

Presidenten: Det blir noen endringer i den oppsatte spørsmålslisten, og presidenten viser i den sammenheng til den oversikten som er omdelt på representantenes plasser i salen.

De foreslåtte endringene i dagens spørretime foreslås godkjent. – Det anses vedtatt.

Endringene var som følger:

Spørsmålene 1 og 2, fra henholdsvis representantene Henning Warloe og Elisabeth Aspaker til kunnskapsministeren, utsettes til neste spørretime, da statsråden er bortreist.

Spørsmålene 3 og 4, fra henholdsvis representantene Gunnar Gundersen og Line Henriette Hjemdal til kommunal- og regionalministeren, utsettes til neste spørretime, da statsråden er bortreist.

Spørsmål 10, fra representanten Vigdis Giltun til arbeidsministeren, blir etter anmodning fra statsråden flyttet og besvart før spørsmål 5, dvs. først i spørretimen.

Spørsmål 1

Fra representanten Henning Warloe til kunnskapsministeren:

«I «Løypemelding – Mål og strategiplan for fag- og yrkesopplæringa i Hordaland» fremgår det at fylket til tider opplever at godkjenning av lærlingbedrifter er vanskelig å gjennomføre, fordi det ikke finnes tydelige nok godkjenningskriterier eller retningslinjer i opplæringsloven. Heller ikke Utdanningsdirektoratet har gitt klare signaler, og praksis varierer derfor mellom fylkeskommunene, som vanskeliggjør samarbeid over fylkesgrensene.

Vil statsråden ta initiativ til et klarere regelverk for lærlingbedrifter?»

Spørsmål 2

Fra representanten Elisabeth Aspaker til kunnskapsministeren:

«Det statlige tilbudet om etter- og videreutdanning – EVU – av lærere gjennom kjøp av studieplasser ved enkelte utdanningsinstitusjoner virker unødige kostnadsdrivende for mange fylker og kommuner. Troms fylkeskommune har per i dag ingen EVU-plasser ved Universitetet i Tromsø, og betydelige midler går bort i reise og opphold. Troms fylkeskommune ønsker nå å inngå samarbeid med Universitetet i Tromsø om EVU for lærere fra høsten 2011 og trenger snarlig avklaring.

Vil statsråden støtte og legge til rette for tilbud om etter- og videreutdanning i Tromsø?»

Spørsmål 3

Fra representanten Gunnar Gundersen til kommunal- og regionalministeren:

«I to forskjellige byggesaker i Ringsaker har fylkesmannen nylig overprøvd kommunale byggetillatelse. Dette er innblanding i det lokale selvstyre. Fylkesmannens klage begrunnes i den ene saken med kulturlandskapet, en turveg og at fylkesvegen til området er en farlig skoleveg – det til tross for at det knapt er registrert ulykker. Fylkesmannens inngrep i de lokale beslutningene er betenkelig, og begrunnelsen vil sentralisere norske kommuner kraftig.

Støtter statsråden fylkesmannens klage og inngripen i sakene?»

Spørsmål 4

Fra representanten Line Henriette Hjemdal til kommunal- og regionalministeren:

«Høsten 2010 la Arnstad-utvalget frem sin rapport «Energieffektivisering av bygg». Rapporten inneholder konkrete forslag på hvordan en innen 2020 kan spare 10 TWh og 40 TWh innen 2040 i byggsektoren. Utvalget peker på ulike tiltak som må på plass for at disse besparelsene skal oppnås.

Hvordan vil statsråden følge opp de konkrete forslagene som Arnstad-utvalget foreslår utover den høringsrunden som er gjennomført?»

Presidenten: Spørsmålene er utsatt til neste spørretime, da statsrådene er bortreist.

Første spørsmål er spørsmål 10.

Spørsmål 10

Vigdis Giltun (FrP) [11:06:53]: «I årets budsjett er det avsatt 3 mill. kr til servicehundprosjektet som skal gjennomføres. I tillegg sa en samlet arbeids- og sosialkomité at 3 mill. kr som ikke var benyttet i 2010, kunne brukes til erstatningshunder. I løpet av året når elleve hunder pensjonsalder, og neste år ytterligere fem, og det får store følger hvis disse brukerne blir uten hund. Svaret på mitt skriftlige spørsmål nr. 697 for 2010–2011 skapte mer forvirring enn klargjøring.

Kan statsråden klargjøre om brukerne vil få ny hund slik de er lovet fra samtlige partier?»

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [11:07:35]: I mitt svar 25. januar 2011 på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 697 fra representanten Giltun redegjorde jeg for at stiftelsen Helse og Rehabilitering fra 2001 til 2006 finansierte to servicehundprosjekter på totalt 8 mill. kr i regi av Norges Blindforbund og Norges Handikapforbund. Hunder fra disse prosjektene når nå etter hvert forventet pensjonsalder for en servicehund, noe som har aktualisert spørsmålet om å videreføre disse avsluttede prosjektene.

Jeg har selvsagt merket meg arbeids- og sosialkomiteens innstilling i saken i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2011.

I mitt svar til representanten Giltun redegjorde jeg for at bevilgningen på kap. 634 post 21 går til å finansiere flere tiltak, herunder forsøket med servicehunder, og har stikkordet «kan overføres» knyttet til seg. Det var i 2010 avsatt totalt 71,88 mill. kr på denne posten. Først når det foreligger en samlet regnskapsrapport med fullstendig oversikt over merforbruk eller udisponerte midler i alle tiltak i 2010, er det mulig å tallfeste den endelige summen udisponerte midler som kan overføres til 2011 og avsettes til innkjøp av erstatningshunder. Her legger jeg til grunn at Stortinget ønsker at rapportering av overføringer fra ett budsjettår til året etter meddeles Stortinget på vanlig måte i Meld. St. 3.

Jeg vil, når fullstendige regnskapstall for 2010 foreligger, følge opp arbeids- og sosialkomiteens innstilling i saken med sikte på å disponere ubrukte midler i bevilgningen for 2010 til å dekke behov for erstatningshund til aktuelle brukere.

Dette svaret er tydeligere enn det representanten fikk i det skriftlige svaret, og det er det tydeligste jeg som statsråd kan gi på dette tidspunktet.

Øyvind Korsberg hadde her overtatt presidentplassen.

Vigdis Giltun (FrP) [11:09:24]: Jeg takker for svaret. Dette gjorde det litt klarere. Jeg fryktet nemlig at det var de samme millionene til prosjektet for i år som skulle benyttes. Det komiteen har bedt om, er at 3 mill. kr, altså de prosjektmidlene som ikke ble benyttet i fjor, blir benyttet. Da er det altså snakk om 3 mill. kr. Det dekker ikke alle de elleve brukerne, og derfor fulgte jeg det opp i mitt skriftlige spørsmål ved å spørre om det kom mer midler i revidert – for det er viktig nå.

Det er en samstemt politisk mening om at det er viktig at disse brukerne får en klarhet i og en sikkerhet for at de får nye hunder før det er for sent. Og nå begynner det å bli for sent for noen, for det tar lang tid å trene hundene. Tiden begynner å bli knapp; det er bare spørsmål om tid før noen står uten hund. Resultatet vil da være at en av brukerne kanskje må flytte til institusjon, og en annen av brukerne må kanskje slutte å jobbe. Dette er alvorlig, og nå må statsråden komme med et klart signal om at de blir sikret nye hunder uansett.

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [11:10:34]: Jeg viser til det svaret jeg har gitt, som jeg tror langt på vei var det som var forventet og ønsket så langt som vi er nå. Når det gjelder revidert, kan ikke jeg mene noe om det på dette tidspunktet. Men jeg har altså sagt, at når vi får avklart hva som står igjen av midler i forhold til 2010, vil jeg legge fram en sak om hvordan dette kan brukes på erstatningshunder.

Vigdis Giltun (FrP) [11:11:01]: Jeg er jo ikke helt fornøyd, for det virker ikke som om statsråden ser at dette er enkeltpersoner som er så avhengige av disse servicehundene at det må et klarere politisk signal til, også fra statsrådets side, om hva som skjer videre.

Nå har komiteen og de ulike partiene sagt veldig tydelig hva de mener. Man mener også at det skal bli en permanent ordning, men statsråden sier altså ikke noe videre om dette, annet enn at man skal se på midlene fra i fjor. Hvis det da viser seg at det ikke er nok midler der, hadde jeg forventet at statsråden kunne si noe om hvordan hun skulle sikre at disse brukerne faktisk fikk ny hund. For dette er ikke bare viktig for helsetilstanden – de bedrer jo helsen sin ved at de får god hjelp, de kommer ut, de kan være i jobb, og de har et helt annet liv – men det er også samfunnsøkonomisk lønnsomt; det sparer samfunnet på andre områder i kroner og øre. Og da ville det vært interessant om statsråden kunne vært litt mer proaktiv i forhold til hva som skjer.

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [11:12:02]: Jeg kan love representanten at også jeg er opptatt av denne problemstillingen, men jeg tror ikke vi er tjent med å lage en konkurranse om hvem som er mest bekymret for dette. Jeg er også det.

Det jeg har svart nå, helt entydig, er at jeg følger opp komiteens merknad ved at når vi nå får udisponerte midler, skal jeg i tråd med hva komiteen har bedt om, anvende disse på erstatningshunder. Men når det gjelder videre satsing på dette området, er det et

budsjettspørsmål som jeg ikke kan kommentere nærmere nå.

Presidenten: Vi går tilbake til spørsmål 5.

Spørsmål 5

Per Roar Bredvold (FrP) [11:12:47]: Jeg ønsker å stille følgende spørsmål til nærings- og handelsministeren:

«På årets reiselivsmesse i Lillestrøm var det et utvalg av forskjellige reisemål. Den standen som jeg tror fikk flest besøk, var den svenske som tilbød naturopplevelser med snøscooterkjøring og tilbud om overnatting, mat, guiding etc.

Hvorfor er ikke regjeringen mer positiv til snøscooterkjøring innenfor et regelverk, slik at nordmenn ikke behøver å reise til Sverige eller Finland for å oppleve dette og dermed bruke penger der som heller kunne vært med på å bygge opp denne type reiselivsnæring i Norge?»

Statsråd Trond Giske [11:13:22]: Nærings- og handelsdepartementet har det overordnede ansvaret for reiselivspolitikken i Norge. Det er imidlertid slik at ansvaret for andre politikkområder med relevans for reiselivspolitikken ligger hos de enkelte fagdepartement. Ansvaret for lov om motorferdsel i utmark ligger hos Miljøverndepartementet, men siden spørsmålet er stilt til meg, antar jeg at det er reiselivsmulighetene innenfor dette området som er representantens hovedanliggende.

I Norge har vi fulgt et grunnleggende prinsipp om å ha en begrensning på motorferdsel i utmark. Det har gitt seg utslag også i et regelverk for scooterkjøring i utmark, og problemstillinger knyttet til ulike konkurransevilkår for reiselivsbedrifter i Norge sammenlignet med reiselivsbedrifter i våre naboland kommer fra tid til annen opp. I Sverige har man lagt litt andre prinsipper til grunn for sin regulering av motorferdsel i utmark enn man har gjort i Norge.

I den nasjonale reiselivsstrategien fra desember 2007 er ett av tre overordnede mål å gjøre Norge til et bærekraftig reisemål. Bærekraftbegrepet er sammensatt og består av miljømessige, økonomiske og sosialt bærekraftige vurderinger knyttet til reiselivsbedriftene. Utmarksopplevelser som baserer seg på scooterkjøring, kan fort komme i konflikt med utmarksopplevelser som ikke involverer motorferdsel. Her må vi ha en balanse som gjør at vi ikke ødelegger grunnlaget for den strategien vi har lagt om naturopplevelser og en bærekraftig reiselivsopplevelse.

Jeg kan svare representanten Bredvold med at regjeringen er positiv til snøscooterkjøring innenfor et regelverk. Men spørsmålet er vel heller hvor det regelverket skal ligge og hvor strengt det skal være. Det er det Miljøverndepartementet som har ansvaret for overfor Stortinget. Fra reiselivssiden kan man si at det å komme seg ut og å oppleve norsk natur er en viktig del av reiselivsstrategien.

Per Roar Bredvold (FrP) [11:15:34]: Det var egentlig ikke så mye positivt i dette svaret, synes jeg. Jeg har

jo stilt liknende spørsmål til andre departementer og statsråder. Denne gangen syntes jeg det var riktig å stille det til næringsminister Giske. Dette med turisme og reiseliv handler også om å komme seg ut i naturen. Det er ikke alle steder man kan komme seg ut i naturen uten å ha en snøscooter tilgjengelig. Dette har svenskene skjont. De har lagt opp til snøscooterleder og -løyper rundt omkring, slik at man kan reise til Sverige og kjøre snøscooter og oppleve naturen på en eminent måte. Dette tjener svenskene mye penger på. Dette er med på å bygge opp reiselivet og dem som driver med reiselivssatsingen i Sverige. Det er også en kjempefin måte å komme seg ut i naturen på for dem som det ikke er så enkelt for å komme seg ut i naturen – de som er syke, handikappede eller eldre, eller av andre årsaker har vanskeligheter med dette.

Jeg kan ikke skjønne at ikke regjeringen – i dette tilfellet nærings- og handelsministeren – ser mer positivt på dette med å komme seg ut.

Statsråd Trond Giske [11:16:41]: Det er fint at Bredvold spør flere statsråder, men han må regne med at fra samme regjering får han omtrent samme svar, uansett hvilken statsråd han spør. Vi har et godt samarbeid mellom Næringsdepartementet og Miljøverndepartementet. Vi prøver å avveie de ulike hensynene, hensynet til reiselivsnæringen og miljøhensyn – også de hensynene som er mellom ulike typer reiselivsnæringer. Det er helt sikkert flott å komme seg ut på snøscooter, men det er også flott å bevege seg i uberørt natur som ikke er preget av motorferdsel. Det er denne balansen vi prøver å ivareta. Så det er ikke ensidig slik at jo mer motorferdsel man tillater i utmark, jo bedre blir det for reiselivet, for det vil kunne gå ut over andre typer reiselivsaktiviteter som baserer seg på den uberørte naturen.

Per Roar Bredvold (FrP) [11:17:33]: Da tolker jeg regjeringen dit hen at regjeringen ikke er særlig positiv til bruk av snøscooter i reiselivsnæringen. Jeg skjønner selvfølgelig at hvis man spør én statsråd, får man ett svar, og spør man en annen statsråd, får man tilnærmet det samme svaret. Men jeg trodde at man kunne samarbeide litt mer, og at næringsministeren ville se på dette med snøscootere med positive øyne, for det betyr mye. Det ville gi så mange positive ringvirkninger for dem som driver med turisme og reiseliv, for dem som ikke er i nærheten av en hopp- eller skibakke eller et alpenser. Slik sett ville dette gitt helårsarbeidsplasser for mange.

Jeg tolker statsråden dit hen at det ikke vil skje noe særlig når det gjelder snøscootere, og at det må et regjeringskifte til for at man skal være mer positive på dette området. For man taper mange penger slik det er i dag. Man reiser til utlandet og legger igjen mye penger. Dette gjelder ikke bare enkeltpersoner, men det er familier som gjør dette. Jeg synes det er synd at jeg får det svaret jeg får, som jeg tolker som negativt.

Statsråd Trond Giske [11:18:41]: For det første får vi håpe at det ikke er så mange steder i Norge man legger opp til helårsarbeidsplasser basert på kjø-

ring med snøscooter. Det tror jeg er en vinteraktivitet.

For det andre: Hvis det er regelverket for snøscooterkjøring som er representantens hovedansvar, er det altså miljøvernministeren som har ansvaret for det.

For det tredje er det vel få næringer som har såpass mye dispensasjoner, unntak og tilrettelegging når det gjelder bruk av snøscooter som nettopp reiselivsnæringen. For også der man har reiseliv basert på den uberørte naturen, får reiselivsaktører i mange tilfeller anledning til å frakte både turister, mat og utstyr inn til hytter og andre steder i reiselivsoyemed. Det er altså en avveining mellom den turismen som baserer seg på den uberørte naturen og den som baserer seg på motorferdsel, som vi må ta hensyn til også i regelverket.

Spørsmål 6

Tord Lien (FrP) [11:19:53]: «Innen offentlige akademiske institusjoner er andelen forskere med midlertidig ansettelse langt høyere enn i forskningsinstitusjoner utenfor offentlig eie. Situasjonen er tilsynelatende sammenlignbar ved universitetssykehusene og annen forskningsvirksomhet organisert under Helse- og omsorgsdepartementet. Statsråd Tora Aasland har igangsatt et arbeid med mål om å kartlegge og redusere andelen midlertidige i UH-sektoren.

Vil statsråden ta initiativ til å iverksette et lignende arbeid i forskningsvirksomhetene underordnet Helse- og omsorgsdepartementet?»

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [11:20:31]: Det er regjeringens holdning at hovedregelen i arbeidslivet skal være fast ansettelse og redusert bruk av midlertidig ansettelse.

Representanten Lien tar opp bruk av uønskede midlertidige tilsetninger av forskere i helseforetakene. Jeg har forståelse for at slike tilsetninger bør holdes på et lavt nivå. Det er rapportert at enkelte forskere har stått i midlertidig stilling langt utover forventet tidsperiode. Det er ikke ønskelig. Jeg forutsetter for øvrig derfor at helseforetakene forholder seg til de rettigheter som følger av norsk lov.

I juni 2010 innhentet vi informasjon om bruken av midlertidige forskerstillinger i helseforetakene. Ifølge de fire regionale helseforetakene har helseforetakene relativt få stillinger fullstendig dedikert til forskning. De aller fleste forskere har kombinerte stillinger mellom klinikk og forskning.

Innen forskning er det imidlertid vanlig, også internasjonalt, å tilsette forskere i midlertidige stillinger. Grunnen er at slike stillinger ofte er eksternt finansiert og oftest for en tidsavgrenset periode.

Gjennom foretaksmøtene har jeg bedt om at helseforetakene følger opp situasjonen omkring faste stillinger, deltids- og midlertidige stillinger for alle ansatte. Det er et krav at hovedregelen er å bruke faste stillinger og begrense bruken av midlertidige stillinger og vikariater til et minimum. Rapporteringen fra de regionale helseforetakene vil

gi oss den informasjonen vi trenger for å følge med i fordelingen av alle typer ansettelser – fast, deltid og midlertidig. Det gjelder også forskere og andre vitenskapelig tilsatte.

Kunnskapsdepartementet har et notat på høring om bruk av midlertidige stillinger i universiteter og høyskoler. Notatet presenterer ønske om tre tiltak:

1. Midlertidige stillinger skal reduseres
2. Utviklingen skal følges opp i etatsstyringsmøtene
3. Universitet og høyskoler er bedt om å gå igjennom egen praksis for å rapportere til etatsstyringsmøtene

Med bakgrunn i det jeg tidligere har sagt, har vi per i dag ingen planer om en lignende høring for helse- og omsorgssektoren. Forespørselen til de regionale helseforetakene har ikke avslørt at midlertidige ansettelser for forskere i helseforetakene er et stort problem. Samtidig mener jeg vi har iverksatt tiltak for å redusere omfanget av uønskede midlertidige stillinger ved å gi de regionale helseforetakene styringskrav om å følge opp situasjonen. Disse kravene er i tråd med anbefalingene fra Kunnskapsdepartementet.

A k h t a r C h a u d h r y hadde her overtatt presidentplassen.

Tord Lien (FrP) [11:23:16]: Ja, her var det mye å ta tak i. Jeg noterer meg at statsråden konsekvent bruker begrepet «uønskede midlertidige stillinger». Det er bra å høre at det er det som er virkelighetsoppfatningen. Jeg har nå imidlertid notert meg at statsråd Aasland har gått enda lenger; hun kaller det også ulovlig bruk av midlertidige stillinger. Det er et paradoks at vi stadig oftere diskuterer i denne sal at staten bruker ulovlige midlertidige stillinger.

Blant medlemmene i Forskerforbundet ved Universitetet i Oslo er det 27 ansatte som er i sin tredje og fjerde postdoktorstilling – en helt åpenbar ikke lovlig bruk av den typen stillingshjemmel.

Den private instituttsektoren vektlegger muligheten for å bygge opp generisk kunnskap i sine organisasjoner, og de gir dermed trygge ansettelsesvilkår, til tross for at de har en større grad av ekstern finansiering. Jeg synes det er oppsiktsvekkende at statsråden ikke ønsker å gjøre den samme jobben som Kunnskapsdepartementet ønsker å gjøre med dette.

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [11:24:19]: Det er jo nettopp fordi vi både gjorde en undersøkelse i juni i fjor og fordi vi har stilt veldig klare styringskrav når det gjelder bruk av deltid, som vi vil redusere med 20 pst. i inneværende år, når det gjelder bruk av vikariater, som vi skal ha på et minimum, og når det gjelder midlertidige stillinger, som vi også skal ha på et minimum fordi det skal være fast ansettelse som er det vanlige.

Så er det også slik at noen ganger er det forskerstillinger som kan være eksternt finansiert, eller det kan være en forskerstilling for en periode. Det må vi kunne godta, men det er en helt klar forutsetning at dette ikke skal skje – jeg holdt på å si – med spekulasjoner, slik at det blir ulovlige stillinger. Det er en helt klar forutsetning. Nettopp på grunn av disse forholdene har jeg nå bedt om å få månedlig rapportering på disse områdene.

Tord Lien (FrP) [11:25:21]: Jeg er glad for at statsråden har tenkt å følge denne saken tett. Jeg er imidlertid av en annen oppfatning når det gjelder alvorlighetsgraden av situasjonen. Ifølge den samme undersøkelsen som jeg viste til i stad, gjort av Forskerforbundet, har 22 pst. av alle medlemmer vært midlertidig ansatt i mer enn sju år. Det finnes 43 ansatte som er i sin andre periode som postdoktor, og 27 er i sin tredje eller fjerde periode som postdoktor, som altså ikke er intensjonen med instituttet postdoktor.

Det paradoksale er at det er særlig innen kreftforskningen – et av de fremste kompetansemiljøene vi har i Norge, uansett disiplin – at dette er et framtreddende problem. Det argumentet at ekstern finansiering i seg selv skulle gjøre at det er nødvendig med kortere stillinger, kjøper jeg ikke, for oppbygging av generisk kunnskap er viktig uavhengig av finansieringen av de enkelte prosjektene. Dette klarer man altså i andre sektorer med 90–95 pst. ekstern finansiering.

Mener statsråden at situasjonen i dag er akseptabel?

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [11:26:31]: Hvis alt var akseptabelt, så hadde jeg ikke gjort noe med det. Men jeg har jo nettopp stilt strenge styringskrav til dette med bruk av vikariater, midlertidige stillinger og, som sagt, deltid – for å få redusert deltid, som er en stor bekymring i helse- og omsorgssektoren fordi det er en så stor andel deltidsstillinger, noe som absolutt ikke er ønskelig. I tillegg tok jeg i fjor et initiativ for å få redusert utdanningsstillingene i helseforetakene fra midlertidige stillinger – dette gikk spesielt på legestillinger – til at man i størst mulig grad skal ansette fast. Det arbeides det med nå. Veldig ofte er det denne typen stillinger som kombineres med forskerstillinger.

Hvis det er tilfelle at noen går over år i midlertidige forskerstillinger, så bør ikke det skje, men her er det jo nettopp også et poeng å få rotasjon i stillingene, slik at flere kan spesialisere seg og delta i den kompetanseoppbyggingen som skjer med forskning.

Spørsmål 7

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [11:28:03]: «NRK Finnmark melder 24. januar 2011 at Alcoa, verdens største aluminiumsprodusent, vil bygge et smelteverk til 15 milliarder kroner i Finnmark. Det kan gi inntil 500 arbeidsplasser og drives av gass fra Snøhvit. Prosjektet blir således ganske likt Hydros verk i Qatar. Regjeringens CO₂-rensekraft gir Alcoa strengere og mer kostbare rammebetingelser i Norge enn i konkurrentland, samtidig som lokalisering i Norge ikke påvirker de globale CO₂-utslippene.

Vil regjeringen revurdere vilkårene slik at industrien kan utvikle seg i Norge?»

Statsråd Erik Solheim [11:28:53]: La meg først si – uten å kjenne detaljene i dette prosjektet – at det selv sagt er utelukkende positivt hvis et stort selskap som Alcoa ønsker å etablere seg i Norge. Jeg kjenner ikke premissene

for dette og de forutsetningene som ligger til grunn, og en del av dem vil heller ikke ligge under mitt ansvar. Men et stort selskap som Alcoa må selvsagt – som alle andre som ønsker å investere i Norge, enten de er norske eller internasjonale selskaper – tilpasse seg det regelverk som gjelder i Norge. Det gjelder lønnskostnader, det gjelder miljøbetingelser og det gjelder alle andre forutsetninger for å investere i Norge, inkludert den norske klimapolitikken.

I Soria Moria-erklæringen, som ligger til grunn for regjeringens arbeid, står det at «alle nye gasskraftkonsesjoner skal basere seg på rensing og deponering av CO₂ ved oppstart». Dette er en ambisiøs norsk klimapolitikk som seks partier i Stortinget står bak. Fremskrittspartiets potensielle regjeringspartner skryter til og med av at de har bidratt til å forsterke denne politikken og ønsker ytterligere å forsterke den, så det er altså et bredt flertall i Norge for at vi skal redusere våre utslipp. Da er det vanskelig å tenke seg at det skal være mulig, hvis vi skulle lempe på det syn at gasskraftverk må være basert på rensing.

Vi har et ambisiøst mål om å redusere klimagassutslippene med 30 pst. innen 2020. Det anses realistisk at to tredjedeler av de reduksjonene skal finne sted nasjonalt. Det innebærer et behov for nasjonale utslippsreduksjoner i størrelsesorden 12–14 millioner tonn fram til 2020. I løpet av høsten vil jeg legge fram en melding for Stortinget som konkretiserer hvordan regjeringen vil oppfylle disse ambisiøse målene. Men jeg tror jeg allerede nå kan slå fast at det ikke er mulig å nå disse målene uten en bredt anlagt politikk som inkluderer samferdsel, som inkluderer olje og gass, men som også inkluderer betydelige reduksjoner fra landbasert industri.

I en verden med en global klimakrise, hvor alle land må bidra på sin måte, er det ikke framtidsrettet å lempe på miljøbetingelsene for å tiltrekke investeringer til Norge. Alle som ønsker å investere i Norge, norske som utenlandske, må tilpasse seg de ambisiøse miljømålene som et dundrende flertall i Stortinget har fastsatt.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [11:31:14]: Utfordringen her er at «et dundrende flertall» har vedtatt rammebetingelser som bare betyr at man flytter utslipp og ikke kutter utslipp. I denne konkrete saken, der Alcoa har sendt sin norske direktør på tur til Finnmark for å snakke med fylkespolitikere, sier direktøren at ja, vi ønsker å investere i dette, men vi trenger rammebetingelser som gjør at en kan investere i Norge med de samme CO₂-kostnader som en har i andre land. Man snakker om at vi skal bruke norsk Snøhvit-gass, slik at CO₂-utslippene globalt blir uendret om en bygger i Finnmark, eller om en frakter Snøhvit-gassen på skip til Tyskland, England, USA, eller hvor det skal være, og bygger et tilsvarende anlegg. Faktisk vil CO₂-utslippene globalt være mindre om en gjør det i Norge, for en slipper prosessen med å kjøle ned gassen og så varme den opp igjen. Det betyr at en får lavere utslipp totalt sett om en etablerer et aluminiumsverk i Norge, som uansett vil bli bygd et sted.

Da er spørsmålet: Synes statsråden det er greit at Norge prøver å innfri sine utslippsmål, som medfører større globale utslipp som en konsekvens?

Statsråd Erik Solheim [11:32:20]: Det er mitt ansvar å forvalte det samtlige partier på Stortinget, unntatt Fremskrittspartiet, har sagt, nemlig at vi skal ha vesentlige hjemlige reduksjoner. Fremskrittspartiet er jo i den gunstige situasjon at man den ene dagen kan si at man er enig i disse målene, og neste dag at man ikke er enig i dem. Dermed er det helt umulig å vite, og da er det heller ikke noen rammer for politikken. Samtlige seks andre partier har ambisiøse mål for reduksjonene i Norge. Dem er det simpelthen ikke mulig å oppnå hvis man hver gang gjør unntak for bedrifter som vil øke utslippene. I min tid i politikken har jeg sett en serie forslag opp gjennom alle år om å lempe på miljøkrav i Norge for å tiltrekke industri og næringsvirksomhet til Norge. Det er heldigvis noe som Stortinget gjennom mange tiår har unngått. Vi har holdt oppe og gradvis forbedret våre miljøbetingelser gjennom lang, lang tid, trass i at det har vært den typen forsøk på å finne unntak som kan være gunstig i det enkelte tilfellet, men som i det lange løp undergraver miljømålene, og til sjuende og sist dermed også undergraver norsk næringsvirksomhet, som er best tjent med strenge miljømål.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [11:33:28]: Da er det bare et raskt spørsmål tilbake, og det er: Tror statsråden at industrien i Norge blir styrket av at en ikke kan investere i ny industrivirksomhet i Norge, slik som regjeringens politikk er? Alcoa kan altså ikke investere 15 mrd. kr og dermed bygge opp aluminiumsmiljøet i Norge.

Ironman-prosjektet, som er et annet, får ikke investere i Norge med sitt smelteverk, de må ut av landet. Det betyr at det er den best tilgjengelige teknologien som ville blitt investert i Norge, men ingeniørmiljøene som finnes, må ut av landet. Det betyr at det er andre land som får styrket sine klynger, ikke Norge. Greia her er jo igjen at når en gjør vedtak i Stortinget, som så viser seg å ha konsekvenser som faktisk reduserer norsk konkurransevne, norske næringsmiljøer og ingeniørmiljøets mulighet til å bidra til å finne framtidens løsninger, er en heller ikke med på å bedre miljøet. Jeg er enig i at hvis en går på akkord med lokale miljøforhold, skal man være strenge. Men dette er en global ting, der en skal ha globale avtaler og ikke nasjonale mål, etter Fremskrittspartiets mening.

Statsråd Erik Solheim [11:34:36]: Det er litt underlig å høre Fremskrittspartiet, som i alle år har vært et liberalistisk parti og alltid snakket så negativt om investeringer utenlands. Det er en god og positiv ting at en bedrift som Hydro investerer i Qatar, og at norske bedrifter investerer mye i utlandet. Vi har verdens laveste arbeidsløshet, og dette bidrar til en bedre global økonomi, og til sjuende og sist tjener det også oss.

Når det gjelder miljø, er jeg av den faste overbevisning at det er en bjørnetjeneste overfor norsk næringsliv å senke miljøstandardene. Det er et vell av eksempler på området, hvor man kan tenke seg å senke miljøstandarder på akkurat dette området for å få til en investering. I det lange løp er dette en bjørnetjeneste overfor norsk næringsliv, fordi strenge miljøstandarder driver fram tekno-

logisk endring og gjør at norsk næringsliv kan være i spissen i den internasjonale konkurransen. Så det er en fordel, også næringsmessig i tillegg til miljømessig, å ha strenge miljøstandarder.

Spørsmål 8

Trine Skei Grande (V) [11:35:48]: «I Klassekampen 8. januar kan vi lese at statsråden har uttalt at regjeringen ikke vil kable av estetiske hensyn, bare dersom det er nødvendig av hensyn til naturmangfoldet. Han bekrefter samtidig at det er estetiske hensyn det er snakk om i Sima-Samnanger-saken.

Hvis statsråden mener Hardanger kun handler om estetiske hensyn, kan dette tolkes på noen annen måte enn at statsråden allerede har konkludert i denne saken for utvalgene i det hele tatt har lagt frem sine rapporter?»

Nå har de lagt fram sine rapporter etter at jeg stilte dette spørsmålet, men jeg antar at spørsmålet er relevant likevel.

Statsråd Terje Riis-Johansen [11:36:29]: Regjeringa har en klar målsetting om en robust kraftforsynings sikkerhet samt like og forutsigbare priser på strøm over hele landet. Samtidig har vi ambisiøse mål for utbygging av vår fornybare energi og i klimapolitikken. Da kommer vi ikke utenom å forsterke og oppgradere kraftforsyningsnettet i betydelig grad, og vi må også derfor akseptere å se anlegg for produksjon og overføring av kraft.

Når det er sagt, er jeg glad for at representanten Skei Grande har stilt meg dette spørsmålet, da det gir meg en anledning til å gjenta det synspunkt som jeg ga uttrykk for i forbindelse med Natur og Ungdoms landsmøte 6. januar. På det møtet ble jeg spurt om hvordan jeg vektla forholdet mellom naturmangfold og estetiske hensyn. I den forbindelse svarte jeg ikke at estetiske hensyn burde ignoreres, men at hensynet til biologisk mangfold burde veie tyngre. Uansett vil enhver beslutning om økt kraftframføring måtte inkludere en vurdering av flere hensyn, som i hvert tilfelle må veies opp mot hverandre – det være seg de allerede nevnte, men også kostnader, framdrift samt lokale ønsker og behov.

Når det gjelder kraftledningssaken i Hardanger, vil jeg vise til at departementet 2. juli i fjor fattet vedtak i klagesaken. I etterkant nedsatte vi fire eksterne utvalg for å utrede ulike saker ved sjøkabelalternativet, og rapportene fra disse utvalgene mottok vi som kjent i går. Jeg kan forsikre representanten om at vi nå vil vurdere innholdet i disse rapportene på en grundig måte i forbindelse med den politiske vurderinga av saken.

Trine Skei Grande (V) [11:38:06]: Da må jeg være helt sikker på at jeg tolket statsråden rett, for det betyr at han ikke avviser det å bruke estetikk som et argument i denne saken, at estetikk faktisk er et av de store argumentene for å verne Hardanger. Da er det en avveining hvorvidt pris, hastighet og de andre tingene kan veie opp

mot det å bevare estetikken i en type område som Hardanger er – en viktig del av vår felles naturarv. Jeg må si at jeg synes egentlig statsråden i går modererte litt det som sto i Klassekampen, og som jeg refererer til i spørsmålet, at estetikk også har en verdi, sjøl om den ikke alltid kan måles i penger. Statsministeren har jo sagt i denne saken at dette ikke er et pengespørsmål. Dermed antar jeg at estetikken også har en verdi i regjeringas vurderinger.

Statsråd Terje Riis-Johansen [11:39:05]: Jeg mener jeg kan bekrefte innholdet i det representanten Skei Grande nå sa. Jeg tror det var en ganske god beskrivelse av forholdet til estetikk i disse spørsmålene. Det er en del av det som må være med i grunnlaget for å vurdere spørsmål innafor energisektoren – det være seg kraftproduksjonsanlegg eller framføringsanlegg for kraft. Som representanten Skei Grande helt korrekt sier, sa jeg jo også på ulike tv-debatter i går kveld nettopp det at i spørsmålet om sjøkabel eller linjeframføring i Hardanger er det et legitimt argument når noen mener at kravet til estetikk tilsier at en burde forsøke å finne andre løsninger.

Trine Skei Grande (V) [11:39:50]: Estetikk har jo en verdi i våre liv. Det er derfor vi pusser opp våre hus, og det er derfor vi drar på ferie til ulike steder som vi synes er vakre. Men det er vanskelig å sette en pris på det. Spesielt er det vanskelig å sette en pris på naturopplevelser, hvordan man skal ha verdi av det.

Statsministeren sa i Bergens Tidende 18. juli 2010:

«Dette er ikke et pengespørsmål. En sjøkabel ville ikke belastet statsbudsjettet med ett øre. Hele regningen ville blitt tatt av strømkundene gjennom nettleien. Men en sjøkabel ville ikke gitt den nødvendige forsyningssikkerheten fordi en feil kan ta måneder å reparere, mens vi snakker om timer for linjer i luften. Risikoen med sjøkabel ville vært for stor.»

Med den rapporten vi fikk i går, er det vel i og for seg klart at risikoen ikke er så stor som statsministeren er redd for. Når det heller ikke er et prisspørsmål, som statsministeren sa i juli, begynner argumentene til regjeringa å falle sammen. Så da er mitt spørsmål: Er det ikke soleklart at statsministeren tok feil i sin vurdering i sine uttalelser i juli, med de nye rapportene i går?

Statsråd Terje Riis-Johansen [11:40:56]: Det er interessante tolkninger. For det første er det sånn at denne saken ikke er et pengespørsmål i den forstand at det er snakk om budsjettbevilgninger til dette. Det vil være kostnader som blir fordelt på nettkundene, på forbrukerne i Norge. Så det er ikke en avveining i de årlige budsjettprosessene som avgjør en sånn sak.

Når det gjelder det med tid, mener jeg at rapportene som ble lagt fram i går, viser et par ting veldig klart. Det ene er at det er behov for å gjøre noe når det gjelder strømforsyninga i Bergensregionen. Jo lenger vi venter, jo større utfordringer får vi knyttet til pris og behovet for ulike midlertidige tiltak for å sørge for at folk i Bergen har en sikker strømforsyning framover.

Spørsmål 9

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [11:42:20]: «I VG 3. desember 2010 sier statsministeren at «det ikke lenger skal sies ja til store kraftkrevende industriprosjekt, uten at det i tillegg tilføres elektrisitet til prosjektet».

Kan statsråden forsikre at dette ikke betyr at man vil stoppe store nye industriprosjekter som Ironman, videre utbygging på Ormen Lange, Snøhvit etc., men at man innfrir denne målsettingen primært gjennom kraftpolitiske virkemidler, spesielt vurdere nye gass- og vannkraftprosjekter, og ved behov ny nettutbygging?»

Statsråd Terje Riis-Johansen [11:42:53]: Å legge til rette for elektrifisering av nye prosjekter på kontinental-sokkelen er et viktig element i regjeringas energipolitikk. Viktige installasjoner har fått kraft fra land. Også sentrale landanlegg er helt eller delvis elektrifisert. Det er imidlertid viktig at ikke elektrifisering fører til økte regionale ubalanser i kraftmarkedet. For regjeringa er det et hovedmål at det skal sikres forutsigbare og stabile strømpriser over hele landet. Regjeringa vil derfor ikke legge opp til å gjennomføre tiltak som kan gi økte og langvarige forskjeller. Jeg er derfor helt enig i de vurderingene av betingelsene for forsyning av installasjoner på kontinental-sokkelen med kraft fra land som statsministeren ga i VG 3. desember i fjor.

Det er en forutsetning for elektrifisering at det kan skje uten store negative effekter på kraftsystemet på land. Som statsministeren også vektla i dette intervjuet, bør elektrifisering på sokkelen innebære at det samtidig enten bygges ut ny kraft eller framføres tilstrekkelig nettkapasitet. Etter min vurdering illustreres erfaringene fra utbygginga av Ormen Lange dette, og da inn mot kraftsituasjonen i Midt-Norge.

Regjeringa legger imidlertid stor vekt på å legge til rette for nye større prosjekter og at de skal kunne sikres tilstrekkelig kraft. Det er en del av bakgrunnen for at regjeringa har satset mye på å forbedre forsyningssikkerheten – en dagsaktuell diskusjon. Under denne regjeringa har både produksjonen av fornybar energi økt vesentlig og investeringene i nett vært vesentlig høyere enn tidligere.

Når det gjelder nye store forbruksenheter, er et solid kraftnett særlig viktig, og jeg viser i den forbindelse til Statnetts nettutviklingsplan. Men om kraft fra land vil være et hensiktsmessig tiltak og en hensiktsmessig løsning, må fortsatt vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle, slik vi f.eks. gjorde i forbindelse med Goliat-utbygginga utafor Finnmarkskysten. Dette vil også gjelde for eventuelle økte leveringer av elektrisitet til nye prosjekter i Midt-Norge.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [11:44:49]: Takk for et generelt svar. Så kommer det en del konkrete problemstillinger som jeg gjerne skulle like å utfordre statsråden på. I Finnmark – jeg tok det nettopp opp i et spørretimespørsmål til Erik Solheim – planlegger Alcoa et aluminiumsverk med et betydelig behov for kraft. Dagens regjering sier altså nei til at Alcoa kan bygge et anlegg i Finnmark

tilsvarende det Hydro har bygget i Qatar, til tross for at energiministeren selv var med og åpnet det i Qatar og var stolt av det der. Da er spørsmålet: Er det noen mulighet for at Alcoa kan møte det kraftbehovet de har, på noen annen måte med dagens politikk?

Tilsvarende er det for Ironman i Midt-Norge som vil ha et kraftbehov, der det vil være CO₂-utslipp, som regjeringen ikke kan håndtere med dagens politikk.

Så er det Industrikraft Møre, som ønsker å bygge gasskraftverk med Siemens renseteknologi, og som ikke får noen svar eller løfter fra regjeringen om hvordan CO₂ som renses, skal håndteres, og hvordan økonomien i dette skal håndteres i forhold til andre konkurrerende prosjekter. Hvordan håndterer en såne konkrete problemstillinger?

Statsråd Terje Riis-Johansen [11:45:57]: Jeg mener at på dette området er jo politikken – jeg vil si – tindrende klar. I forbindelse med den siste konsesjonsbehandlingen knyttet til gasskraft i Norge ble det samtidig sagt at det ikke vil bli gitt konsesjoner til gasskraftverk i Norge uten rensing i framtida. Så det er en klar politikk på området, og grunnlaget for denne politikken er jo forankret i Stortinget. De målene vi har satt om å redusere utslippene av CO₂ i Norge med om lag 15 millioner tonn CO₂, betyr at vi må få ned utslipp fra punktkilder, og vi må få ned utslippet for øvrig. Det er et ambisiøst mål som Stortinget har satt, og det krever også vilje til å følge det opp gjennom enkeltprosjekter, gjennom enkeltvedtak. Vi har en stor jobb foran oss. Det kommer til å bli konkretisert gjennom klimameldinga som Stortinget får presentert senere i år. Da vil vi jo komme med våre forslag til hvordan en skal redusere og ikke øke utslipp av CO₂ i Norge.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [11:47:01]: Dette handler om mer enn bare gasskraftverk. Gasskraftverk er lett å illustrere med, for der kan en selv velge hvor kraftkilden skal være, men det er CO₂-utslipp. Men når statsråden sier at politikken her er tindrende klar, er den jo dessverre det, for svaret er et tindrende klart nei til alle større industriprosjekter i Norge i dag. Det er jo svært beklagelig, for det er ikke med på å bygge landet og sørge for at vi har noe å leve av i tillegg til oljen. Da vil jeg jo håpe at statsråden kan dra opp noen gode kort fra ermet som viser hvordan disse industribedriftene skal kunne etablere seg i

Norge, samtidig som de sikrer kraftsituasjonen i regionen gjennom større punktkraftverk, for å kalle det det. Hvis vi skal vente på Statnetts nettutviklingsplan, vil mye av disse investeringene gå andre steder, og det er heller ikke mulig å bygge nok småkraftverk i en region til å drifte verken Alcoa aluminiumsverk eller Ironman-prosjektet, for å nevne to eksempler.

Statsråd Terje Riis-Johansen [11:48:00]: Jeg oppfattet at representanten Solvik-Olsen er opptatt av å være konkret, og jeg kan også være det. Jeg mener at regjeringas arbeid for å sikre en bedre nettpolitikk og sikre konkrete nettprosjekter i Norge er et eksempel på dette. Det er vel ikke så mange timene siden representanten Solvik-Olsen og jeg var i debatt rundt et slikt konkret prosjekt, og jeg oppfattet at representanten Solvik-Olsens svar på det var å vurdere og skyve på disse prosjektene og se på nye utredninger og vurderinger. Jeg mener at for industriutviklinga i Norge og for å sikre næringslivet stabile rammevilkår framover er nettutvikling, utbygging av nye kraftprosjekter innenfor vannkraft, vindkraft, energieffektivisering og økt bruk av varme til oppvarming av norske hus istedenfor strøm viktige tiltak som frigjør kraft, får ny kraft inn i markedet, og som da gir den stabiliteten som industrien er avhengig av.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [11:49:03]: En åpenbar misforståelse – jeg ønsker ikke å skyve på prosjekter.

Presidenten: Til representanten – spørretimen er over. Spørsmål 10 er besvart tidligere. Dermed er sak nr. 2 ferdigbehandlet.

Sak nr. 3 [11:49:14]

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat. Dermed er dagens kart ferdigbehandlet. Hvis representanten Solvik-Olsen nå ønsker ordet, er det anledning til det. – Ingen har bedt om ordet. Dagens møte er hevet.

Møtet hevet kl. 11.50.
